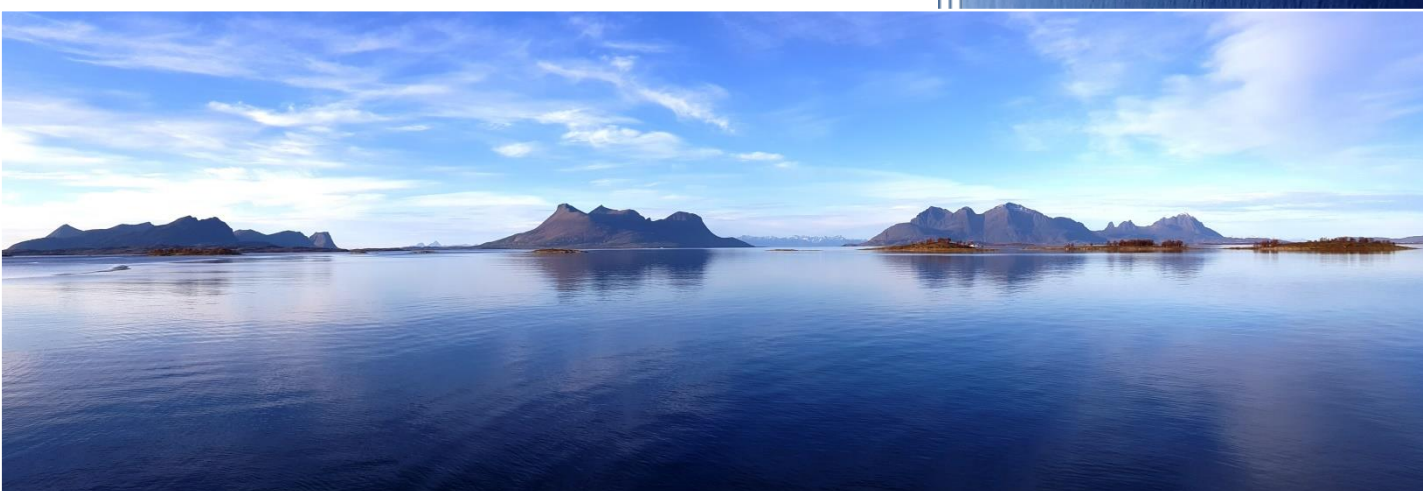

2018

Årsmelding Steigen kommune

22. mars 2019

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	4
Rådmannens beretning	5
Overordna styring.....	5
Tiltak for bedre budsjettbalanse	6
Økonomirapportering	6
Avvik gjennom året.....	6
Tiltak for å begrense avvik.....	7
ROBEK-oppfølgning	8
Øvrige forhold	8
Etikk	8
Likestilling.....	9
Intern kontroll	10
Regnskapsanalyse.....	11
Økonomisk utvikling i 2018	11
Utvikling i driftsinntekter og driftsutgifter	14
Forholdet mellom driftsinntekter og driftsutgifter	14
Lønnsutgifter	15
Driftsinntekter	15
Folketallsutvikling.....	16
Finansielle måltall.....	17
Driftsmargin.....	17
Gjeldsgrad.....	17
Balansen	18
Sentraladministrasjonen	19
Oppvekst.....	21
Kompetanse.....	21
Spesialundervisning.....	22
Barne- og ungdomsarbeid	23
Økonomiske forhold.....	23
Helse og omsorg.....	25
Plan, utvikling og drift (PUD)	27
Driftsmessig hovedutfordring	27
Økonomiske hovedpunkter	28

Investeringer bygg- og eiendomsdrift:	28
Investeringer vei, vann og avløp:	29
Tjenesteproduksjon innenfor forvaltning og myndighetsutøvelse	30
NAV Steigen	31
Økonomi	31
Administrasjon	32
Sosialtjenesten	32
Boligsosialt arbeid	33
Rustjenesten	33
Flyktningetjenesten	34
HR	36
Medarbeidere	36
Rekruttering	36
Helse, miljø og sikkerhet (HMS)	37
Sykefravær	38
Kompetanseheving	38
Miljørettet helsevern – Steigen kommune – 2018	39

Innledning

Rådmannen legger med dette fram årsmeldinga for 2018. Årsmeldinga tar sikte på å imøtekomme kommunelovens § 48 sine krav til årsberetning. Utover dette er det for det enkelte tjenesteområde gitt en mer utførlig redegjørelse for hva slags tjenester som produseres, omfang og utvikling. Årsmeldinga er et sentralt styringsdokument. Rådmannens ledergruppe har derfor lagt vekt på å presentere den informasjonen som ansees for å være relevant for kommunestyret i deres overordna styring av kommunens økonomi og tjenesteproduksjon. Det er, som tidligere, lagt vekt på å redegjøre for avvik mellom budsjett og regnskap, både årsak til avvik og hva som er gjort for å begrense avvik. Sistnevnte er hovedsakelig kommentert på overordna nivå i rådmannens beretning.

Året 2018 har vært et år med stor aktivitet og flere gledelige begivenheter i Steigen. I juni var vi så heldige å få besøk av kongeparet. Mange og gode krefter i Steigen kommune, sammen med næringsliv og frivillige organisasjoner, ga oss en fantastisk folkefest, der svært mange av kommunens innbyggere tok imot kongen og dronninga i nydelig sommervær. Stemninga og bildene var som sagaspill, 17. mai og sommer, alt på en gang, med Vollmoens grønne sletter som ramme. At vi var så mange sammen, som så ekte og med stor begeistring presenterte det samfunnet i Steigen har å by på, gjorde dette til en stor og god opplevelse for både gjester og vertskap.

I september var det igjen duket for en storstilt folkefest, med åpning det nye lakseslakteriet på Storskjæret. Dette er et mål det har vært arbeidet fram imot lenge, i et godt samarbeid mellom kommune og næringsliv. Slakteriet er en positiv tilvekst for Cermaq, som ei svært viktig bedrift i Steigen. Det tilbyr gode arbeidsplasser for de mange som arbeider der, og arbeidsplassene betyr at flere innbyggere kommer til Steigen og deltar i utviklinga av samfunnet her. Steigen kommune har satt mye inn på å ta imot de nye innbyggerne på en god måte, og tilbyr de tjenestene de trenger for å få et godt liv i bygdene våre.

Folketallet i Steigen har vært svært stabilt de siste fem årene, nå er det i vekst. Ved utgangen av 2018 er det 2576 innbyggere i Steigen, 42 flere enn ved forrige årsskifte.

Rådmannens beretning

Overordna styring

Gjennom hele 2018 har det overordna fokuset vært konsentrert rundt økonomistyring, med det langsiktige målet å gjenopprette en sunn kommuneøkonomi. Konkret har oppmerksomheten vært innrettet mot å sørge for at driftsutgiftene blir mindre enn driftsinntektene, ikke motsatt slik situasjonen har vært i mange år. Videre har vi hatt fokus på å redusere gjeldsbelastninga i kommunen, da den høye gjeldsgraden både binder opp ressurser til betjening av gjeld og gjør oss svært sårbar for svingninger i rentenivået.

Kommunens dårlige likviditet har krevd nødvendig oppmerksomhet. Steigen kommune gjennomførte ikke låneopptak til vedtatte langsiktige investeringer i 2017. Dette har rådmannen sterkt beklaget overfor kommunestyret. Låneopptaket ble først gjennomført i april 2018, altså minst ett år for seint. Da dette låneopptaket ble gjennomført bedret det kommunens likviditet noe. Ytterligere bedring fikk vi da inntektene fra havbruksfondet ble utbetalt i oktober. Etter dette ble trekkrammen på innvilget kassakreditt satt ned fra 60 mill. kr. til 35. mill. kr.

Steigen kommune har gjennom hele 2018 deltatt i KS sitt utviklingsnettverk for ROBEK-kommuner, sammen med fem andre kommuner i regionen. Dette har gitt faglig påfyll både til politisk og administrativ ledelse, samt hovedtillitsvalgte. Politikk og administrasjon har arbeidet med rolleavklaring, og kommunestyret har vært trukket tidligere og grundigere med i budsjettarbeidet gjennom 2018. Vi ser klare resultater av dette arbeidet i form av økt kompetanse og bevissthet i forhold til den langsiktige økonomiske styringa i kommunen. Kommunestyret vedtok i september finansielle måltall nettopp for driftsmargin og gjeldsgrad, med tilhørende handlingsregler. Disse er lagt til grunn både i arbeidet med budsjett 2019, økonomiplan 2019-2022, og regnskapsanalysen nedenfor redegjør for utviklinga i disse måltallene pr. utgangen av 2018.

I løpet av 2018 har ledelsen hatt fokus på revidering og videreutvikling av styringsdokumentene og prosessene rundt rullering av disse. Delegeringsreglement er behandlet flere ganger i kommunestyret, og endringer som er vedtatt bidrar til å klargjøre roller og ansvarsfordeling mellom politisk og administrativt nivå. Kommunen sentrale årshjul er videreutviklet og grundig drøftet i administrativ og politisk ledelse.

Det har også i 2018 vært ei utfordring med utskiftinger/vakanser i rådmannens ledergruppe. Ny leder for plan, utvikling og drift tiltrådte 1. januar. Tidlig i mars fratrådte økonomilederen, og denne stillinga sto vakant i tre måneder. I juni var ny økonomileder på plass. I november har vi hatt skifte i stillinga som oppvekstleder. Denne situasjonen har preget arbeidet i ledergruppa. Ved årsskiftet er alle stillinger i ledelsen besatt, og rådmannen håper på stabilitet framover.

I 2018 har arbeidet i organisasjonen vært mindre preget av uro enn i 2017. Dette henger blant annet sammen med at kommunestrukturprosessen var avsluttet i 2017, og at det ikke har vært vedtak om endringer i skolestruktur i løpet av året. Prosessen med gradvis reduksjon i antall sykehjemsplasser og oppbygging av hjemmetjenesten har vært krevende både for ledelse, tillitsvalgte og medarbeidere. En har imidlertid hatt fokus på gjennomføring av omlegginga slik den er bestemt av kommunestyret, og i tråd med avtaleverk i arbeidslivet og psykologisk arbeidsavtale om ledelse i Steigen kommune.

Tiltak for bedre budsjettbalanse

Økonomirapportering

I «forpliktende plan» for 2018 er det lagt opp til følgende rutiner for rapportering til politisk nivå: Fullstendig økonomirapport legges fram hvert tertial (pr. utgangen av april og utgangen av august). Videre skal det legges fram en noe forenkla økonomirapport hver andre måned. Økonomirapportering skal gjøres månedlig i rådmannens ledergruppe. Hensikten med økonomirapportene er å følge med i utviklinga i inntekter og utgifter, med tanke på å kunne sette inn kompensierende tiltak dersom det oppstår avvik.

I året 2018 er de to tertialrapportene utarbeidd og lagt fram for kommunestyret på møter i henholdsvis juni og september. Forenkla økonomirapport er utarbeidd pr. utgangen av februar og oktober. Februar-rapporten var lagt fram til politisk nivå. Rapport pr. utgangen av oktober ble brukt til administrasjonens avsluttende budsjettarbeid, og ble kun muntlig orientert om til politisk nivå. Rapport pr. utgangen av juni ble ikke prioritert, både fordi den bør utarbeides midt i ferietida, og fordi økonomilederen hadde andre presserende oppgaver etter tre måneder med vakanse i stillinga. På grunn av kommunens anstrengte likviditet gjennom det meste av året, har ledelsen hatt stor oppmerksomhet på dette, både i forbindelse med økonomirapportering, men mest løpende i det daglige arbeidet. Dette har dreid seg om styring av utbetalinger, få tilskudd og lån utbetalt, utvidelse av kassakreditt, og å sikre at nødvendige utbetalinger har kunnet gjennomføres særlig i måneder uten utbetaling av rammetilskudd.

Avvik gjennom året

Formelt sett rapporterer vi på avvik i forhold til regulert budsjett. Steigen kommune gjennomførte budsjettregulering i november, basert på årsprognose om hvordan drifta lå an i 2. tertialrapport, og annen tilgjengelig informasjon. Rådmannen legger til grunn at kommunestyret har interesse av informasjon om avvik i drifta (og årsak) også i forhold til opprinnelig budsjett. Her oppsummeres hovedsakelig informasjon som er gitt løpende i økonomirapportene:

Lønn utgjør over 70 % av kommunens driftsutgifter, og det er også her vi har det største merforbruket. De største avvikene gjennom året har vært overskridelser på lønn innenfor helse og omsorg. Bildet er sammensatt, men det største avviket kommer som følge av manglende budsjett for faste tillegg i flere tjenester. Videre har vi hatt innleie av fire stillinger fra vikarbyrå mye av året, uten at merkostnadene til dette var budsjettet. Vi har hatt ekstra bemanning på sykehjem grunnet svikt i alarmsystemer tidlig på året, og vi har hatt større utgifter/ mindre refusjon enn forutsatt i forbindelse med sykdom og permisjoner. Videre har vi mindreinntekt i forhold til budsjett for tilskudd til ressurskrevende brukere.

Også innenfor oppvekst er merforbruket på lønn. Første halvår berodde dette på noe økt bemanning til nye vedtak om spesialundervisning (SU). Andre halvår ble det opprettet flere nye stillinger uten at det var rom for dette i budsjettet. Størst utslag kom av økt klassedeling på grunn av forhold i elevmassen, og økninger i SU-timer fortsatte andre halvår. Det er et dilemma når krav i henhold til lovverk og elevers rettigheter gjør det nødvendig med tiltak vi ikke har dekning for i budsjettet. Rådmannen har plikt til å sørge for ei forsvarlig drift, og oppfatter at «forsvarligheten» gjelder både i forhold til lovmessige krav og innenfor

budsjettets ramme. Det var nødvendig å sette inn økte ressurser i henhold til SU-vedtak og klassesdeling, men det skulle vært lagt fram sak som ga kommunestyret mulighet for nødvendige endringer i budsjettet. Rådmannen beklager dette, og tar grep for å sørge for at dette blir handtert på en forsvarlig måte i 2019 og framover. Foruten lønnsutgifter har vi også hatt en betydelig merutgift til refusjon til andre kommuner som gjelder undervisning til barn som er hjemmehørende i Steigen. Også på oppvekst-området har vi hatt svikt i inntekter sammenligna med budsjett. Dette gjelder refusjon for undervisning til barn som er hjemmehørende i andre kommuner, og statstilskudd til voksenopplæringa.

Vi har også hatt merforbruk til IT, etter at vi i januar gikk over på ny avtale om IT-drift, som var betydelig dyrere enn den forrige avtalen. Det var tatt noe høyde for dette i budsjettet, men ikke tilstrekkelig. Videre fikk vi store utgifter til advokat som følge av at Steigen kommune ble klaget inn til KOFA (klageorganet for offentlige anskaffelser) i forbindelse med inngåelse av denne IT-avtalen. For utfyllende rapportering på avvik vises det til regnskapsanalysen og meldinga for det enkelte tjenesteområdet.

Tiltak for å begrense avvik

Tendensen med merutgifter på lønn, spesielt innenfor omsorgstjenestene, ble avdekket allerede i økonomirapport pr. februar. Det er gjennom året holdt igjen på vikarbruk ved sykefravær, både i omsorg, oppvekst, på PUD og i administrasjonen. Det er også gjort nøye vakansevurderinger ved langtidsfravær/permisjoner/oppsigelser. Innenfor ei i utgangspunktet knapp bemanning har dette økt belastninga på personalet, og medført at enkelte oppgaver ikke er blitt utført. I voksenopplæringa ble antall stillinger redusert høsten 2018 som en måte å kompensere for inntektssvikt. Renholdstjenesten er et område som kan trekkes fram, der det har vært overskridelser i mange år. Tross en situasjon med redusert bemanning til å ivareta økt areal, har god ledelse og god innsats fra medarbeiderne resultert i mindreforbruk i drifta de seinere årene.

En del innkjøp av varer/tjenester er holdt igjen, der det har vært mulig. Men det er også gjort investeringer på Steigentunet for å kunne ta i bruk alarm-system og annen velferdsteknologi, slik at det ikke lenger skulle være behov for ekstra bemanning som var satt inn da alarmsystemene manglet.

Rådmannen har ikke sett muligheter for strukturendringer som et aktuelt tiltak i løpet av budsjettåret. I omsorgstjenestene var det helt nødvendig å fokusere på å gjennomføre den vedtatte omlegginga fra institusjons-omsorg til hjemmebasert. Skolestruktur har ikke vært et aktuelt tema å ta opp midt i året, og for barnehagene er det oppfattet ei klar bestilling på å tilrettelegge for full barnehagedekning. Strukturendringer må være mer langsiktige tiltak. Det er likevel i løpet av året tatt initiativ til oppsigelse av avtale med Nord-Salten skatteoppkrever-kontor for å få til ei rimeligere ordning med kjøp av tjenester. Det er tilrettelagt for det gjennom midlertidig ansettelse i ledig stilling i 2018.

Administrasjonen har også hatt fokus på å styrke inntektssida i budsjettet. Det er fulgt opp alle muligheter for å søke skjønnsmidler, noe vi etter rådmannens vurdering har fått god uttelling på. På noen områder bedre enn budsjettet.

Slik rådmannen ser det store bildet, har de årlige driftsbudsjettene i Steigen kommune så små marginer at det skal godt gjøres å holde drifta innenfor den vedtatte rammen. Selv om enkelte driftsposter er kommet opp på et mer realistisk nivå i budsjettet for 2018 (og 2019), er det fortsatt marginalt. Et budsjett uten driftsmargin, har lett for å resultere i et regnskap med negativt driftsresultat. Rådmannens ledergruppe har gjennom året hatt kontinuerlig fokus på budsjettoppfølging av den daglige drifta, for å unngå overskridelser.

ROBEK-oppfølging

Steigen kommune har vært i ROBEK-registeret siden juni 2016, etter at regnskapet for 2015 viste et akkumulert regnskapsmessig underskudd som måtte inndeckes over mer enn to år. Dette innebærer at Fylkesmannen skal kontrollere lovligheten av kommunens budsjettvedtak, og godkjenne opptak av lån/inngåelse av langsiktige avtaler. Kommunen har hatt nær dialog med Fylkesmannen i Nordland om kommunens økonomistyring gjennom året.

Fylkesmannen godkjente det vedtatte budsjettet for 2018 i brev av 30.01.18. Ei klar forutsetning for at kommunen fikk aksept for et budsjett uten noen inndekning av tidligere års underskudd, var ei klar forutsetning om at eventuelle inntekter fra havbruksfondet i 2018 utelukkende skulle benyttes til inndekning av akkumulert underskudd. Dette var også ei forutsetning for kommunaldepartementets godkjenning av 23.05.18 for forlenget inndekningstid på akkumulerte underskudd, helt fram til 2023 slik kommunens forpliktende plan tilsa. Fylkesmannen godkjente låneopptak til vedtatte langsiktige investeringer for 2018 i brev av 13.03.18. Låneopptak til vedtatte langsiktige investeringer for 2017 ble godkjent i Fylkesmannens brev av 26.04.18.

ROBEK-kommuner må ha en «forpliktende plan» som viser tiltak for å opprette økonomisk balanse, og dekke inn akkumulerte underskudd. Kommunestyret har vedtatt «forpliktende plan», basert på tiltak i vedtatt budsjett 2018 og økonomiplan. Rapportering på forpliktende plan er gjennomgått i alle kommunestyremøter i 2018, fram til budsjettregulering ble vedtatt i november. Det regulerte budsjettet ble da ansett å erstatte forpliktende plan, ettersom vi da budsjetterte med inndekning av hele det akkumulerte underskuddet.

Øvrige forhold

Etikk

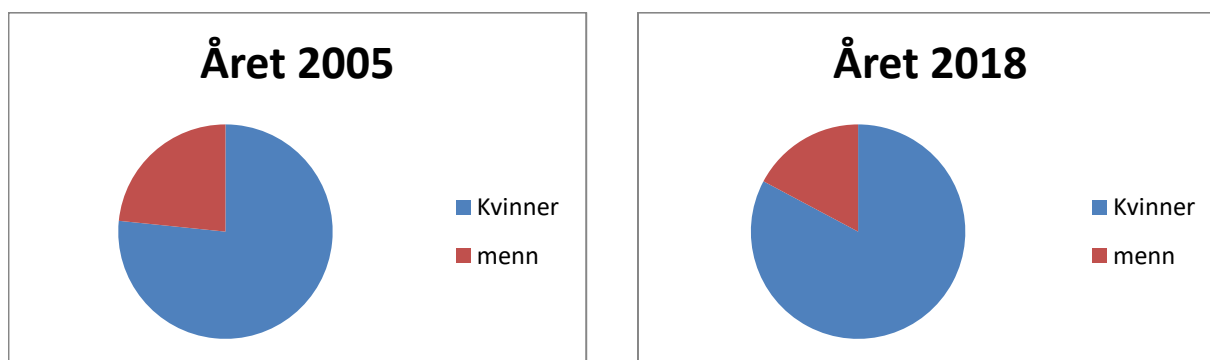
Steigen kommune har etiske retningslinjer som en del av arbeidsreglementet. Dette er vedtatt av partssammensatt utvalg, og sist revidert i 2016. Kommunen legger stor vekt på ærlighet, redelighet og åpenhet i all sin virksomhet. Retningslinjene gjelder både for medarbeidere og folkevalgte. De skal være seg bevisste at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit og omdømme for kommunen, og skal derfor ta avstand fra og aktivt bekjempe enhver uetisk forvaltningspraksis. Lovpålagt taushetsplikt ivaretas gjennom opplæring og signering av erklæringer, samt holdningsskapende arbeid. Eventuelle interessekonflikter mellom private interesser og kommunens interesser drøftes mellom medarbeider og nærmeste overordnet, med vedtatte retningslinjer som rettesnor.

Åpenhet i forvaltninga er viktig for å ivareta ytringsfrihet, demokratisk deltakelse, rettssikkerhet for den enkelte, tillit til det offentlige og allmenhetens kontroll med

forvaltninga. Steigen kommune har svært begrensa ressursar til post/arkiv-funksjon. Vi har likevel gode rutiner for åpenhet med kommunale dokument. Pressens offentlighetsutvalg utarbeider hvert år en åpenhets-indeks, som sier noe om hvor enkelt det er å få tilgang til offentlege dokumenter. I siste offentliggjorte utgave av denne indeksen kom Steigen kommune på fjerdeplass i Nordland, noe vi må si oss godt fornøyd med.

Informasjonsformidling er likevel et område vi trenger å forbedre oss på, ikke minst gjennom ei bedre tilrettelagt og bedre ajourholdt hjemmeside. Dette arbeidet er det tatt tak i 2018, og 6. desember kunne vi lansere vår nye og langt bedre hjemmeside. Arbeidet med utlegging av mer kommunal informasjon her pågår fortsatt.

Likestilling

Andelen kvinner i kommunale stillingar har alltid vært høg, både nasjonalt (78 %) og i Steigen kommune (82,8 %). Som det framgår av figuren ovenfor er trenden at andelen menn synker i Steigen kommune. I årene 2005 til 2018 er andel menn i arbeidsstokken redusert fra 23,4% til 17,2%. Mange av landets kommuner opplever samme trend som Steigen. Det siste året har andelen menn økt med 1,5 %-poeng.

For ledende stillingar totalt i kommunen er kjønnsfordelinga også omlag som beskrevet ovenfor, 80% kvinner og 20% menn. I rådmannens lederteam er det mer jevn fordeling mellom kjønn med 3 menn og 4 kvinner.

I kommunestyret er det i denne perioden innvalgt 11 menn og 6 kvinner. I formannskap og plan- og ressursutvalg har en ved valget forholdt seg til krav i likestillings- og diskrimineringslovens §28, slik at forholdet mellom kjønnene i utvalgene er henholdsvis 3-2 og 4-3.

Steigen kommune arbeider for å skape lik lønn for likt arbeid. Steigen kommune som arbeidsgiver, sammen med tillitsvalgte, arbeider også for å oppnå mest mulig hele stillingar. Mest mulig hele stillingar gir bedre økonomisk sikkerhet for den enkelte, og bedre sosial tilhørighet og positiv relasjon til arbeidsplass og arbeidsoppgaver. Vi ser imidlertid at de stillingar hvor det er mest utfordrende å unngå små stillingar, er yrker hvor kvinner er mest representert. Arbeid for å bygge heltidskultur og mest mulig hele stillingar, vil derfor fortsatt være et viktig likestillingstiltak i Steigen kommune.

Ved rekruttering tilstreber vi alltid å ansette den best kvalifiserte søkeren, etter ei helhetlig vurdering. Ingen vil være diskvalifisert på grunn av verken alder, kjønn, etnisitet eller andre

usaklige forhold. Vi legger også vekt på å ha et arbeidsmiljø som oppleves inkluderende for begge kjønn og alle aldre.

Intern kontroll

Kommuneloven pålegger rådmannen en plikt til å sørge for at virksomheten er gjenstand for «betryggende kontroll». Det er utarbeidd egne internkontrollrutiner for svært mange av Steigen kommunes tjenesteområde. Dette både for å ivareta kvaliteten ved de tjenestene (i visse tilfeller varene) vi leverer, og for å ivareta helse, miljø og sikkerhet for medarbeidere, brukere og ytre miljø. Disse rutinene er gjenstand for forbedringer og revisjoner, men etter rådmannens vurdering kan det være en viss mangel på et helhetlig system for dette.

Risikovurderinger er et svært viktig grunnlag for forbedringsarbeid, og for å ivareta kvalitet og HMS ved omstillinger. Kommuneorganisasjonen har fokus på bruk av risikovurderinger, blant annet som et nyttig verktøy ved omstillingsprosesser.

Dagens IT-system gir mulighet for å kontrollere og begrense tilganger til system og informasjon på en god måte, samt loggføring som dokumentasjon i ettertid. Dette gjelder både i forhold til personmessige forhold, økonomiske oppgaver, brukeropplysninger og innenfor forvaltning.

Regnskapsanalyse

Økonomisk utvikling i 2018

- Regnskapet ble avsluttet med regnskapsmessig resultat kr. 0. Dette etter at akkumulert tidligere års merforbruk på kr. 31,6 mill. var dekket. Netto driftsresultat var kr. 28,65 mill. Bruk av disposisjonsfond og netto bruk av andre driftsfond utgjorde totalt kr. 2,95 mill. kroner.
- Driftsinntektene økte med kr. 41,4 mill. kroner fra 2017 til 2018, av dette utgjorde kr. 31,5 mill. kroner overføring fra Havbruksfondet.
- Driftsutgiftene økte med kr. 13,15 mill. kroner fra 2017 til 2018.
- Skatteinngangen var høyere kr. 6,13 mill. høyere enn budsjettet, totalt kr. 63,42 mill. En økning på kr. 2,63 mill. fra 2017 til 2018. Inntektsutjevning over statsbudsjettet ble kr. 2,97 mill. lavere enn budsjettet. Samlet sett ble skatt og inntektsutjevning kr. 3,16 mill. bedre enn budsjettet.
- Eiendomsskatten gav en brutto inntekt på kr. 8,64 mill. En reduksjon på kr. 0,16 mill. fra 2017.
- Statlige overføringer økte med kr. 36,45 mill. kroner fra 2017 til 2018, av dette utgjorde overføring fra Havbruksfondet kr. 31,5 mill.
- Andre driftsinntekter utgjorde kr. 70,97 mill., en økning på kr. 2,49 mill. fra 2017 til 2018.
- Netto rente- og avdragsutgifter utgjorde kr. 12,78 mill. En reduksjon på kr. 0,22 mill. fra 2017 til 2018. Det er betalt kr. 0,81 mill. mindre i ordinære avdrag i 2018 enn det det var i 2017, mens det er betalt kr. 0,52 mill. kroner mer i renter. Det ble mottatt kr. 2,8 mill. mer i utbytte i 2018 enn i 2017.
- Lønnsutgiftene inkl. sosiale kostnader har fra 2017 til 2018 økt med kr. 6,69 mill. eller 3,72 %.

Tabell 1 viser driftsregnskapet og regulert budsjett for 2018, samt avvik mellom disse. Tall i 1000 kr.

		Regnskap 2018	Regulert budsjett	Avvik
	Sum driftsinntekter	310 609	309 707	902
-	Sum driftsutgifter	287 043	274 668	12 375
=	Brutto driftsresultat (A)	23 566	35 039	-11 473
	Finansinntekter	7 283	7 609	-326
-	Finansutgifter	13 678	13 344	334
=	Resultat eksterne finansieringstransaksjoner (B)	-6 395	-5 735	-660
	Motpost avskrivninger (C)	11 483	0	11 483
	Netto driftsresultat (A+B+C)	28 654	29 304	-650
+	Bruk av avsetninger	4 745	4 219	526
-	Avsetninger	33 399	33 524	-125
=	Regnskapsmessig resultat	0	0	0

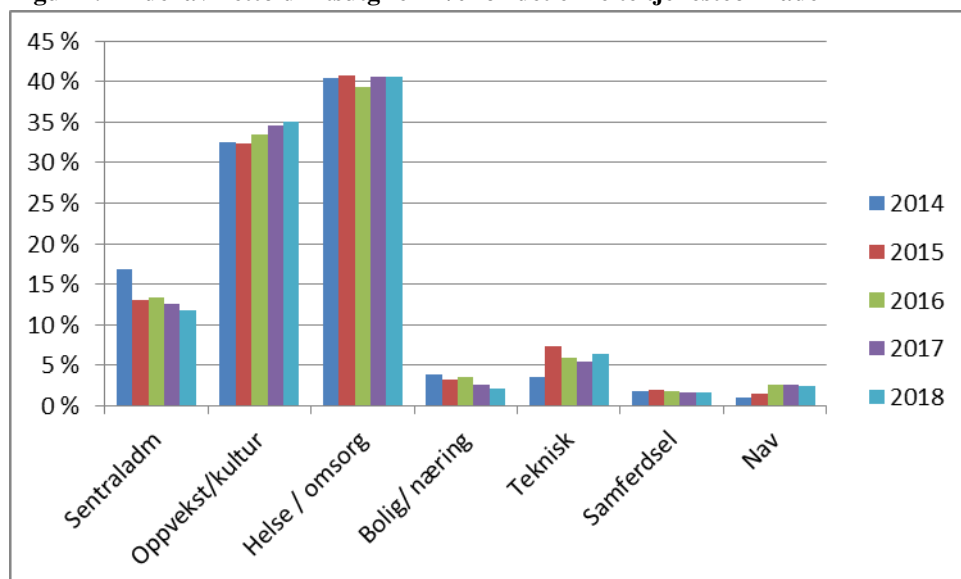
Tabell 2 viser driftsregnskap 2018 og 2017 og prosentvis endring fra 2017 til 2018

	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Avvik
Sum driftsinntekter	310 609	269 205	15,4 %
- Sum driftsutgifter	287 043	273 895	4,8 %
= Brutto driftsresultat (A)	23 566	-4 690	-602,5 %
Finansinntekter	7 283	4 448	63,7 %
- Finansutgifter	13 678	13 904	-1,6 %
= Resultat eksterne finansieringstransaksjoner (B)	-6 395	-9 456	-32,4 %
Motpost avskrivninger (C)	11 483	10 754	6,8 %
Netto driftsresultat (A+B+C)	28 654	-3 392	-944,8 %
+ Bruk av avsetninger	4 745	2 028	134,0 %
- Avsetninger	33 399	3 368	891,7 %
= Regnskapsmessig resultat	0	-4 732	

Etter å ha avlagt regnskap med merforbruk fra 2012, lyktes det i 2018 å dekke inn akkumulerte underskudd på totalt kr. 31,6 mill. Dette har medført at Steigen kommune nå ikke lengre har midler på disposisjonsfondet.

Figur 2 viser andel av netto driftsutgifter for de enkelte tjenesteområdene i perioden 2014 – 2018. Som figuren viser er det helse og omsorg med 41 % som har den største andelen av netto utgifter i 2018, mens oppvekst utgjør 35 %. Fra 2014 til 2015 ble utgiftene til renhold flyttet fra sentraladm. til teknisk. Dette er forklaringen på den store endringen fra 2014 til 2015 på disse to områdene. Tendensen i denne fireårs-perioden er at oppvekstsektoren har økt sin andel av regnskapet, mens helse- og omsorgssektoren sin andel holder seg stabil.

Figur 2: Andel av netto driftsutgifter i % for det enkelte tjenesteområde

Tabell 3 viser de enkelte tjenesteområdens resultat i henhold til regulert budsjett.

Tabell 3: Regnskap pr. hovedområde (alle tall i hele 1000)

Beløp i NOK 1000	Regnskap 18	Budsjett 18	Avvik	Regnskap 17
Sentraladministrasjon	21682	21772	-90	22063
Oppvekst/ kultur	64635	60393	4242	60435
Helse- og omsorg	74803	73961	842	71037
Bolig/ næring	3842	4007	-165	4427
Teknisk	11871	13086	-1215	9633
Veg og samferdsel	2963	3056	-93	2745
NAV	4349	5519	-1170	4542,5
Skatt og ramme	-220049	-217867	-2182	-179502
Finans	35904	36073	-169	9352
Sum	0	0	0	4732

Tabellen gir en oversikt over regnskap for 2018 sammenholdt med regulert budsjett for 2018 for de enkelte tjenesteområdene. Som tabellen viser er det oppvekst/kultur og helse- og omsorg som har merforbruk. Avvikene for de enkelte tjenesteområdene vil bli kommentert under avsnittene for tjenesteområdene i årsmeldingen. Avvik innenfor kapittel 8 «skatt og ramme» og kapittel 9 «finans» kommenteres i det følgende:

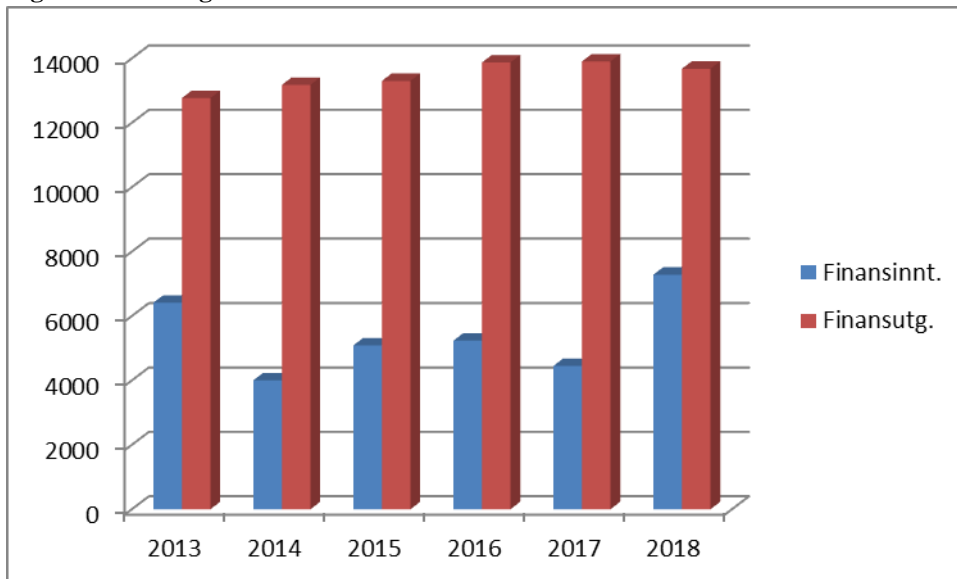
Merinntektene på 2,18 mill. kroner knyttet til området «skatt og ramme» fremkommer slik:

- Merinntekter på inntekts- og formue skatt kr. 6,13 mill, mens inntektsutjevningen ble kr. 2,97 lavere enn budsjettet grunnet god skatteinngang. Netto merinntekt på disse to områdene i forhold til budsjett ble kr. 3,16 mill.
- Mindreinntekter eiendomsskatt kr. 0,16 mill. Dette skyldes mindre inntekt fra eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendommer, kombinert med lavere administrasjonskostnader grunnet delvis vakanse i stilling.
- Mindreinntekter rammetilskudd kr. 2,58 mill. En stor del av dette skyldes dobbeltbudsjetteringer.
- Merinntekter andre statlige overføringer kr. 0,54 mill. gjelder konsesjonsgraft.
- Merinntekter premieavvik kr. 0,52 mill i forhold til regulert budsjett. Totalt ble det inntektsført kr. 4,8 mill. i netto premieavvik for 2018.

Mindreutgifter på området «finans» fremkommer som summen av økt utbytte i forhold til regulert budsjett, større renteutgifter, lavere renteinntekter og bruk av fond som det ikke var budsjettet med.

Figur 5 viser utviklingen i finansinntekter og finansutgifter de siste seks årene. Netto finansutgifter var 3 millioner kroner lavere i 2018 enn i 2017. Hovedårsaken til dette er økt utbytte fra Nord-Salten Kraft AS.

Figur 5: Utvikling finansinntekter

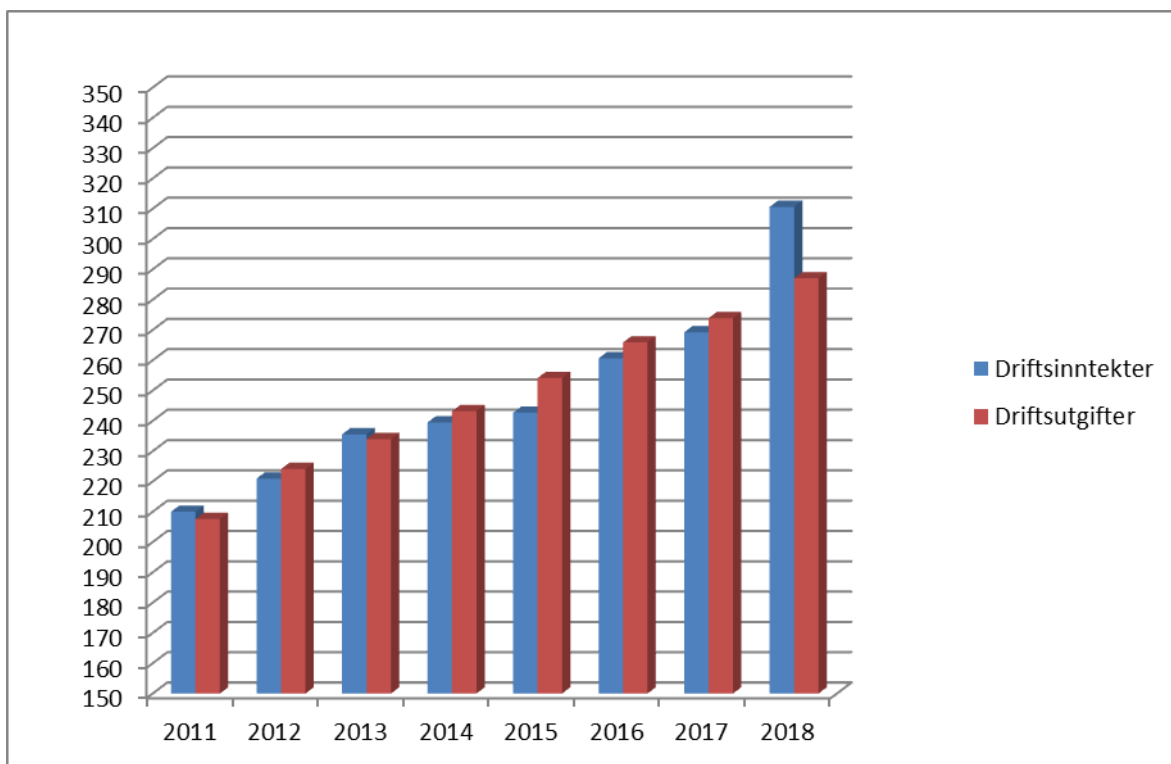

Utvikling i driftsinntekter og driftsutgifter

Forholdet mellom driftsinntekter og driftsutgifter

Figur 1 viser utviklingen i driftsinntekter og driftsutgifter de siste 8 årene. Som figuren viser har utgiftene vært større enn inntektene i alle årene fra 2012 til 2017, bortsett fra i 2013.

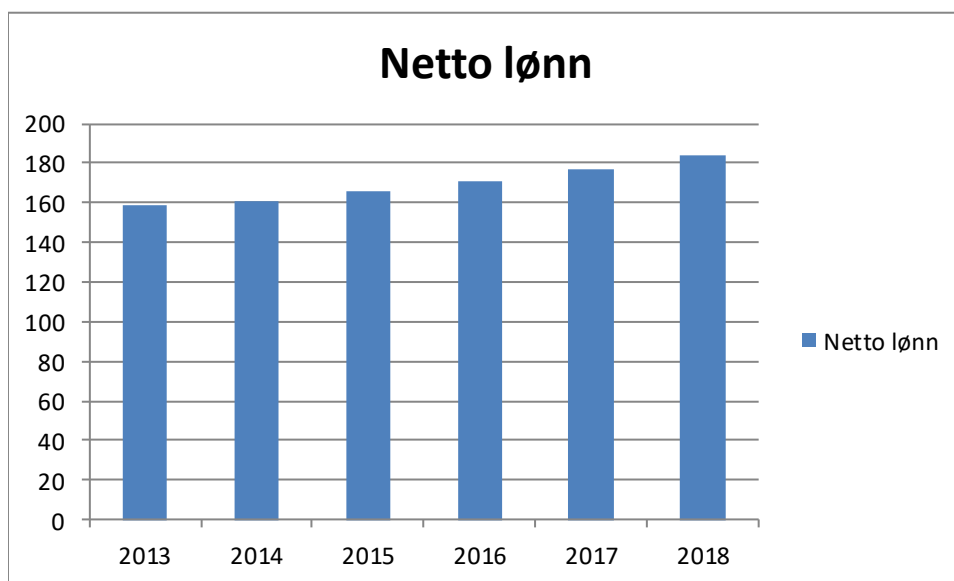
Figur 1. Utvikling i driftsutgifter og driftsinntekter 2011 – 2018. Tall i millioner kroner. Løpende kroner.

Lønnsutgifter

Lønnsutgiftene utgjør en betydelig del av utgiftene til Steigen kommune. Netto lønnsutgifter er summen av lønn, sosiale utgifter, reisegodtgjørelser og andre oppgavepliktige godtgjørelser, fratrukket sykkelønnsrefusjon fra staten. Netto lønnsutgifter steg med 3,9 % fra 2017 til 2018, ellere 6,9 millioner kroner. Figur 3 viser utviklingen i netto lønnsutgifter i perioden 2013 – 2018.

Figur 3: Netto lønnsutgifter 2013 - 2018. Tall i hele 1000

Sosiale utgifter blir lavere grunnet bokføringen av årets premieavvik. Premieavviket er en beregnet størrelse som viser forskjellen mellom betalt pensjonspremie og en beregnet pensjonskostnad. Regnskapet for 2018 viser et positivt premieavvik på 4,81 millioner kroner etter utgiftsføring av tidligere års inntektsførte premieavvik. Beløp som er inntektsført i 2018 og som må utgiftsføres med 1/7 de neste årene utgjør kr. 10,4 millioner kroner.

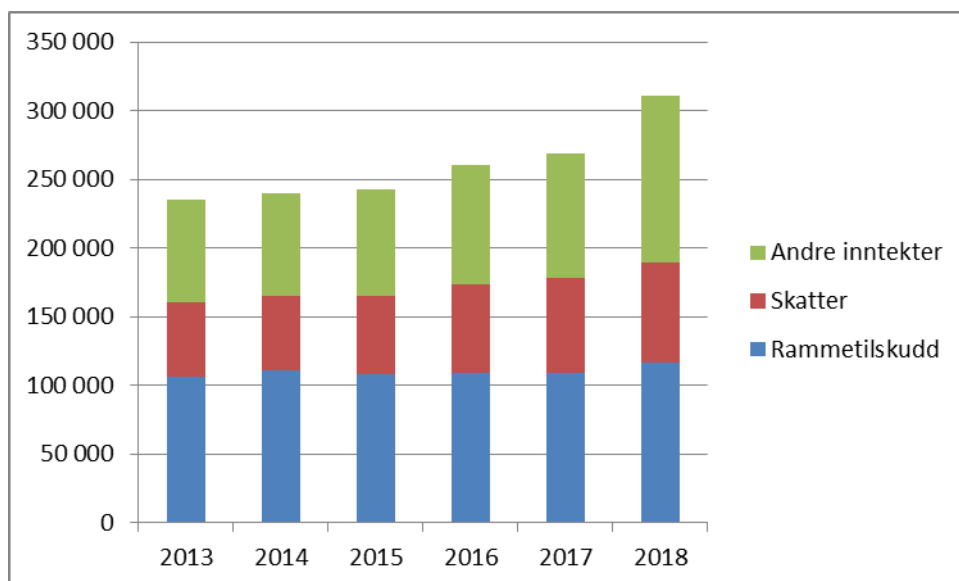
Driftsinntekter

Skatteinntektene økte med 2,47 millioner kroner fra 2017 til 2018. Dette utgjør en økning på 3,5 %. Dette er inkludert eiendomsskatt.

Rammetilskudd økte med 8,26 millioner kroner fra 2017 til 2018, dette tilsvarer en økning på 7,6 %. Andre statlige overføringer økte med 28,78 millioner kroner. Brukerbetalinger ble redusert med 0,33 millioner kroner, noe som må sees i sammenheng med reduksjon i sykehjemsplasser. Salgs- og leieinntekter ble redusert med 0,2 millioner kroner fra 2017 til 2018. Overføringer med krav til motytelser (sykepengerefusjoner og momskompensasjon) økte med 3 millioner fra 2017 til 2018, mens andre overføringer ble redusert med 0,59 millioner kroner.

Totalt økte driftsinntektene med 41,4 millioner kroner fra 2017 til 2018. Figur 4 viser utviklingen i driftsinntekter fra 2013 – 2018.

Figur 4: Utvikling driftsinntekter. Tall i hele 1000 kr.

Folketallsutvikling

Folketallet i Steigen pr. 31.12.2018 var 2 576, noe som er 42 personer mer enn det var pr. 01.01.2018. Det er folketallet pr. 01.07 foregående år som gir grunnlaget for beregningen av innbyggertilskuddet. Folketallet pr. 01.07.2018 var 2 554 noe som var 4 personer mer enn på samme tidspunkt i 2017. Tabell 6 viser utviklingen i folketallet pr. 31.12 fordelt på aldersgrupper for årene 2011 til 2018.

Tabell 6: Utvikling folketall i perioden 2011 – 2018

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0 - 5 år	134	126	121	108	126	126	126	135
6 - 16 år	329	316	330	301	293	294	286	286
17 - 67 år	1692	1643	1647	1593	1601	1578	1568	1594
68 - 79 år	283	293	311	342	353	374	380	406
80 år - og eldre	171	174	170	163	170	171	174	155
	2609	2552	2579	2507	2543	2543	2534	2576

Finansielle måltall

Høsten 2018 vedtok steigen kommunestyre finansielle måltall som et verktøy for mer langsiktig fokus i økonomistyringa. De to måltallene som er vedtatt er driftsmargin og gjeldsgrad.

Driftsmargin

Driftsmarginen vil si hvor stor del av driftsinntekene netto driftsresultat bør utgjøre. For 2019 og 2020 ble det vedtatt at driftsmarginen skulle være 1 % av brutto driftsinntekter, og at den deretter bør økes. Tabell 5 viser utviklingen i driftsmarginen i årene 2012 – 2018. Som tabellen viser er driftsmarginen for 2018 sterkt påvirket av utbetalingen fra havbruksfondet.

Tabell 5: Utvikling driftsmargin 2012 - 2018

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Driftsmargin	-1,92 %	0,94 %	-2,08 %	-4,45 %	-1,51 %	-1,26 %	9,23 %

Gjeldsgrad

I 2018 tok Steigen kommune opp nye lån til investeringer med 20,43 mill. kroner. Det er innbetalt totalt kr. 7,04 mill. kroner i ordinære avdrag og kr. 9,8 mill. kroner i ekstra ordinære avdrag på disse lånene. Lånegjeld til investeringer har i 2018 økt med kr. 3,59 mill. kroner. Total lånegjeld knyttet til investeringslån utgjorde pr. 31.12.2018 kr. 270,68 millioner av dette var kr. 5,9 millioner ubrukte lånemidler.

Pr. 31.12.2018 var lånegjeld knyttet til videreutlån kr. 35,17 millioner kroner. Av dette var kr. 5,93 ubrukte lånemidler. Det er tatt opp nye lån til videreutlån i 2018 med kr. 10 millioner, og det er betalt avdrag på lån til videreutlån med kr. 1,5 millioner.

Trekk på kassekreditten er redusert med 25,44 millioner kroner i løpet av 2018, til et trekk på kr. 22,24 millioner pr. 31.12.2018.

Tabell 4 viser utviklingen i gjeldsgraden i perioden 2014 – 2018. Gjeldsgraden defineres som langsiktig gjeld (unntatt pensjonsforpliktelser) i % av brutto driftsinntekter. Som tabellen viser medførte den store utbetalinen fra Havbruksfondet at gjeldsgraden for 2018 ble unormalt redusert. Dette er ei skiftende og usikker inntekt, og dersom en holder denne utbetalingen utenfor ville gjeldsgraden for 2018 vært 109 %.

Kommunestyret vedtok i sak 42/18 at gjeldsgraden i løpet av den neste 10 årene skal reduseres til 75 %, så dette er noe som en må ha fokus på i utarbeidelse av budsjett og økonomiplan arbeidet i årene som kommer.

Tabell 5: Utvikling i gjeldsrad, tall i hele 1000.

	2014	2015	2016	2017	2018
Langsiktig gjeld	258875	283483	298438	293779	305853
Brutto driftsinntekter	239487	242698	260643	269205	310609
	108 %	117 %	115 %	109 %	98 %

Balansen

Likviditetsgrad 1 (Omløpsmidler i forhold til kortsiktig gjeld) i Steigen kommune var pr. 31.12.2018 1,39. Dette er en forbedring fra 2017 hvor likviditetsgrad 1 var 1,02. Det anbefales at likviditetsgrad 1 bør være minst 2.

Videre anbefales det at den mest likvide delen av omløpsmidlene (kortsiktige fordringer og kasse/bankinnskudd) skal være like stor som kortsiktig gjeld. I Steigen kommune utgjør de mest likvide omløpsmidlene 68,33 millioner kroner, mens kortsiktig gjeld utgjør kr. 63,95 millioner kroner.

Egenkapitalen til Steigen kommune utgjør kr. 226,83 millioner kroner pr. 31.12.2018.

Den langsiktige gjelden økte med kr. 28,29 millioner kroner i 2018. Av dette utgjør økningen i pensjonsforpliktelser 16,22 millioner kroner. Kommunens pensjonsforpliktelser utgjør pr. 31.12.2018 kr. 437.456.000,-. Dette inngår i «langsiktig gjeld» tabell 7.

Talbell 7: Balansen for 2017 og 2018. Tall i hele 1000 kroner.

	2018	2017
Anleggsmidler	945 417	894 721
Omløpsmidler	88 676	87 590
Sum eiendeler	1 034 093	982 311
Egenkapital	226 832	180 962
Langsiktig gjeld	743 308	715 015
Kortsiktig gjeld	63 953	86 334
Sum gjeld og egenkapital	1 034 093	982 311

Sentraladministrasjonen

Sentraladministrasjonen omfatter rådmannskontoret, servicekontoret, personalleder, IT-ansvarlig samt økonomiavdelinga, herunder skatteoppkrever. Videre inngår også frivillig-sentral og prosjektet Lev i Steigen og politisk virksomhet faller også inn under dette kapitlet i regnskapet.

I januar 2018 overtok Atea IT-drifta for Steigen kommune, i henhold til avtale inngått gjennom «Samordna innkjøp i Nordland». Denne overgangen var som ventet krevende, med store driftsproblemer. Driftsproblemene vedvarte imidlertid i mange måneder, og IT-situasjonen var i flere tilfeller til hinder for at viktige tjenester kunne leveres til brukerne. Dette medførte svært store utfordringer for personalet, og også kostnader. Det er fortsatt utfordringer knyttet til IT-drifta. Årsakene er sammensatt, noe ligger i manglende prioritering / problemløsning hos Atea, annet må relateres til manglende og gammelt utstyr, utdatert programvare og lite ressurser generelt lokalt.

Rådmannskontoret har hatt den budsjetterte bemanninga (1,7 årsverk) gjennom hele året, ingen endringer.

Servicekontoret har gjennom 2018 et lønnsbudsjett for 2,3 årsverk, noe som ikke er tilstrekkelig til å få utført de oppgavene enheten har ansvaret for. Fast ansatte har fratrudd, vi har hatt stort sykefravær, og den reelle bemanninga har vært enda lavere enn budsjettet tilsa. Post/arkiv-funksjon har ikke blitt løst på en tilfredsstillende måte, kommunens informasjonsarbeid (herunder hjemmesiden) har ikke vært godt nok, og det er svært lite ressurser brukt til funksjonen som formannskapssekretær. Den 6. desember ble imidlertid ny hjemmeside lansert, et stort framskritt. Samlet merforbruk på ansvar 186 var ca. 300' kr., som i sin helhet gjelder lønnskostnader.

Økonomi/skatt/lønnsavdeling kommer ut om lag som budsjettert. Stillingen som økonomileder sto vakant i tre måneder, før ny var på plass i juni. Vi har også hatt skifte i stillingen som skatteoppkrever. Etter at det i noen år har vært redusert stilling (80 %) her, har vi nå 100 % ressurs til dette, slik avtalen om Nord-Salten Skatteoppkreverkontor tilsier. Vi har sagt opp avtalen om interkommunalt samarbeid på dette området, slik at den opphører ved utgangen av 2019. Arbeidet med retaksring av alle eiendommer etter 10 år med eiendomsskatt har vært en stor oppgave for økonomiavdelinga spesielt i høsthalvåret.

Diverse fellesutgifter for hele organisasjonen er samlet i et eget ansvar under sentraladministrasjonen (ansvar180). Ansvarer kommer ut om lag som i regulert budsjett, der det ble tilført midler til økte IT-utgifter og spesielt advokatutgifter (ca. 400.000,- kr.) i tilknytning til KOFA-sak som kommunen er klaget inn med for avtalen vi inngikk med Atea i 2017 om tjenestekjøp på IT-drift. KOFA-saken er fortsatt ikke avgjort.

Området **politisk virksomhet** viser et merforbruk på ca. 270' kr. i forhold til budsjett. Godtgjørelser til politikere er helt som budsjett. Merforbruket skyldes blant annet at vi har budsjettert kun med inntektene, ikke utgiftene til deltakelse i KS-nettverket, og at utgiftene til kongebesøket ble noe større enn det som Fylkesmannen dekket opp gjennom skjønnsmidler.

Frivilligsentralen er i 2018 drevet i henhold til budsjett. Steigen frivilligsentral er en ideell organisasjon og eies av Steigen Kommune. Frivilligsentralen skal være et sentralt møtested og kontaktsenter for alle som vil delta i frivillig virksomhet. Den skal stimulere, mobilisere og koordinere frivillig aktivitet og tilrettelegge for lokale behov. Relatert til barn, ungdom, eldre og innvandrere. Frivilligsentralen har faste aktiviteter og større arrangementer, som «Torsdagsklubben», danse/solfest Steigentunet, åpen hall, ferie & friluftklubb og samarbeidspart under God Nok festivalen m.m. Pålagte oppgaver som Tv-aksjonen, Kulturelle spaserstokk og sekretær for Steigen eldreråd.

Kommunen har fått utbetalt 392' kr. i statstilskudd for selve frivilligsentralen. Tilskudd til ulike prosjekt som frivilligsentralen er ansvarlig for eller deltar i kommer i tillegg til dette.

Lev i Steigen-prosjektet viser et merforbruk på kr. 50.000,- i forhold til budsjett-2018.

Prosjektet hadde sitt tredje driftsår i 2018. Styringsgruppa for prosjektet gjennomførte ei enkel evaluering seinhøstes, og konstaterte at Steigen-samfunnet har fått gode resultater av Lev i Steigen. Dette er også basert på tilbakemeldinger fra bl.a. næringslivsaktører, grendelag og tilflyttere. Steigen kommunes økonomiske bidrag til prosjektet (over kommunebudsjettet) i denne treårs-perioden har vært ca. kr. 940'. Kommunestyret besluttet i desember at Lev i Steigen skal videreføres i noe redusert omfang, og med 50 % kommunal finansiering.

Oppvekst

Enhet	Antall barn/elever vår 2018	Antall barn/elever høst 2018
Steigenbarnehagen Leines	17 barn	17 barn
Steigenbarnehagen Leinesfjord	32 barn	35 barn
Steigenbarnehagen Engeløy	34 barn	36 barn
Steigenbarnehage Nordfold	33 barn	31 barn
Steigenbarnehagen totalt	116 barn	119 barn
Steigenskolen Leines	31 elever	24 elever
Steigenskolen Leinesfjord	137 elever	150 elever
Steigenskolen Laskestad	53 elever	55 elever
Steigenskolen Nordfold	42 elever	46 elever
Steigenskolen totalt	263 elever	275 elever
Voksenopplæringen	55 elever	33 elever

	Årsverk vår 2018	Årsverk høst 2018
Steigenbarnehagen	35,6 årsverk + 1 lærling	35 årsverk + 0,6 lærling
Steigenskolen	49,4 årsverk	53,8 årsverk
Voksenopplæringen	6,8 årsverk	5,6 årsverk

Kulturskolen:

Antall elever vår 2018

Sum elevplasser	172 plasser	Sum ventelisteplasser	53 plasser
Sum elever	129 elever	Sum venteliste elever	52 elever
Antall undervisning timer	1669 timer	Antall direksjon/Instruksjon timer	589 timer
Samlet stilling	3,79 stilling		

Antall elever høst 2018

Sum elevplasser	147plasser	Sum ventelisteplasser	43 plasser
Sum elever	116 elever	Sum venteliste elever	42 elever
Antall undervisning timer	1652 timer	Antall direksjon/Instruksjon timer	589 timer
Samlet stilling	380 % årsstilling		

Kompetanse

Steigenbarnehagen: Det er et mål for Steigenbarnehagen å få tilstrekkelig antall pedagoger i barnehagen slik at kommunen kan nå det lovpålagte antall pedagoger som er i samsvar med kommunen sine vedtekter. For 2018 er flere pedagogiske lederstillinger besatt av personale uten godkjent utdanning. Dette er en utfordring vi tar med oss videre inn i framtiden.

Satsning på tidlig innsats skal være i fokus årene som kommer. For barnehagene sin del er der behov for pedagogisk og spesialpedagogisk kompetanse for å kunne utøve god og målrettet tidlig innsats.

I Steigenskolen er der mange lærere med god kompetanse. Der er likevel ennå for mange pedagogisk tilsatte som ikke har godkjent utdanning. Tilsatte uten godkjent utdanning har variert noe i løpet av året. Ved utgangen av 2018 var 18,5% av tilsatte pedagoger i Steigenskolen uten godkjent utdanning. Et langsiktig mål er at alle pedagogisk tilsatte skal ha godkjent utdanning. De nye kompetansekravene til lærere som trer i kraft i 2025 krever at lærere i barneskolen skal ha minst 30 studiepoeng i fagene norsk, matematikk og engelsk. Kravet i ungdomsskolen er at lærere skal ha minst 60 studiepoeng i disse fagene, og 30 studiepoeng i øvrige fag. Disse nye kravene krever at vi hvert år må tilby noen lærere videreutdanning. Utdanningsdirektoratet tilbyr gode vilkår for slik utdanning, og kommunen må yte sin egenandel. Lærere som tar denne videreutdanningen får redusert undervisningsdel mens de er under utdanning, noe som er veldig bra for studentene, men som også blir en utfordring for bemanningssituasjonen i skolen.

Videre har Steigenskolen gjennomført ei nasjonal satsning kalt Vurdering for læring. Satsningen ble avsluttet høsten 2018 og omhandlet planlegging, gjennomføring og vurdering av læringsarbeid som har betydning for læringsutbytte for den enkelte elev i alle fag. Fokusområder for Steigenskolen vil for de nærmeste skoleårene blant annet være:

- Desentralisert kompetanseheving gjennom Udir
- IKT i Steigenskolen
- Tidlig innsats – Reduksjon i vedtak om spesialundervisning

Spesialundervisning

Ved utgangen av 2018 hadde 10,6 % av elevene i Steigenskolen vedtak på spesialundervisning. 8,2 % av elevene på barnetrinnet og 16,3 % av elevene på ungdomstrinnet har vedtak på spesialundervisning ut skoleåret 2018-2019. Tallene er over landsgjennomsnittet.

Fig.1 Liland og Åsjord – PPT indre Salten: Illustrasjon over tilretteleggingsbehov til norske elever i grunnskolen.

Figuren over illustrerer på en god måte utfordringer Steigenskolen står ovenfor i forhold til spesialundervisning. For å redusere omfang av spesialundervisning er det hensiktsmessig å sette inn tiltak på nivå 2 i pyramiden. Om tilpasset opplæring sier opplæringsloven § 1-3 følgende: «**Opplæringen skal tilpasses evnene og forutsetningene til den enkelte eleven,**

lærlingen, praksisbrevkandidaten og lære kandidaten». Slik situasjonen er per i dag lykkes Steigens skolen i for liten grad å tilpasse opplæringen til elever på nivå 2 i pyramiden. Årsakene til dette er først og fremst at skolene mangler kompetanse, ressurser og verktøy til å iverksette hensiktsmessige, målrettede og tidlige tiltak. Med bakgrunn i manglende kompetanse, ressurser og verktøy til å utøve tilpasset opplæring vil resultatet ofte bli tilrådning og vedtak om spesialundervisning for elever som befinner seg på nivå 2 i pyramiden. Dette forklarer noe av den høye andelen spesialundervisning i Steigens skolen.

Styrking av skolen sin verktøykasse (fig.1 nivå 2) vil derfor ha fokus i tiden framover.

Barne- og ungdomsarbeid

Barne- og ungdomsarbeider er 60 % stilling. 20% av stillingen er knyttet opp mot ungdomsklubben Skippy, 20% er knyttet opp mot Steigen ungdomsråd og resterende 20% er knyttet opp mot forebyggende arbeid.

Økonomiske forhold

200 Administrasjon: Det er utgiftsført en faktura pålydende 506 000,- kroner som tilhører 2017 til kjøp av tjenester hos PPT. I tillegg til dette er budsjett for 2018 for lavt i forhold til faktiske utgifter til PPT.

210 Felles grunnskole og barnehage: Avvik i budsjett kan forklares med at kommunen hadde en inntektssvikt i forbindelse med refusjoner for fosterhjemsbarn fra andre kommuner. I tillegg var der merutgifter i forbindelse med utgifter til fosterbarn hjemmehørende i Steigen, men plassert i andre kommuner. Deler av budsjettoverskridelsen ble dekket inn ved mindre kjøp av varer og tjenester samt at noe har blitt dekket inn ved bruk av fond (tidligere års avsetninger innenfor oppvekst).

213 Steigens skolen Laskestad: Høsten 2018 har antall stillinger vært høyere enn budsjettet tilsa. Dette skyldes først og fremst flere vedtak på spesialundervisning.

214 Steigens skolen Leines: Regnskap viser et mindreforbruk. Dette forklares med at det ikke er leid inn vikar ved sykdom og sykemeldinger.

215 Steigens skolen Nordfold: Høsten 2018 har antall stillinger vært høyere enn budsjettet tilsa. Dette skyldes først og fremst flere vedtak på spesialundervisning.

217 Steigens skolen Leinesfjord: Regnskapet viser at skolen har et overforbruk på fastlønn i forhold til budsjett på ca. 1,4 millioner. Årsaken til dette er at for høsthalvåret 2018 ble antall stillinger økt med 6, uten at budsjettet tok høyde for dette. Årsaken til dette er i hovedsak flere vedtak på spesialundervisning og økt klassesdeling som det ikke var tatt høyde for da budsjettet ble lagt.

251 Bibliotek: Regnskap i balanse med budsjett

255 Ungdomsklubb: Regnskap i balanse med budsjett

270 Steigenbarnehagen Engeløy: Avvikene i budsjettet kan i hovedsak forklares med at det ble kjøpt møbler til avdeling. Det er videre svikt i inntekt i forhold til budsjett.

271 Steigenbarnehagen Nordfold: Regnskapet samsvarer med revidert budsjett.

272 Steigenbarnehagen Leinesfjord: Året var preget av flere langtidssykemeldinger og permisjoner og mye bruk av vikarer. Fastlønn er overskredet med 18 %. Dette kan forklares med at vi i august startet opp med flere barn enn i vårhalvåret og dermed mer bemanning, uten at budsjettet ga rom for dette.

273 Steigenbarnehagen Leines: For 2018 har bemanningen vært høyere enn budsjettet tilsa. Der var også overskridelser på bruk av vikarer. På vikarposten var budsjettet satt til kr. 0,-. Tjenesten vurderer at dette er lite realistisk.

290 Kulturskolen: Følgende tiltak er gjennomført for holde driften innenfor budsjettet:

- Finne billige løsninger for utstyrløsninger gjennom låne og bytting.
- Etablert god forståelse for kommunens økonomi
- Effektiv vikar og lærerorganisering.
- Gode faktureringsrutiner med tett oppfølging mellom administrasjon, lærere og brukere av kulturskolen
- Timeplanorganisering
- Ingen investeringer uten å knytte inntekter til tiltaket
- Økt inntekter med ekstra oppgaver

Sykemelding blant ansatte våren 2018 førte til redusert aktivitet og det vises igjen under elevinntekter og lønnsutgifter. Lønn og inntekter ligger dette året på 93%.

Nye inntektskilder som e-billett, leie av utstyr, og andre små tiltak. Disse inntektene er i dag tilleggsoppgaver for administrasjonen.

294 Voksenopplæringen: Overskridelsene skyldes at refusjon fra staten ble 780 000,- kroner lavere enn det som lå til grunn i budsjett. Dette på grunn av at Steigen kommune ikke fikk nye bosettinger av flyktninger i 2018. Antall elever på VO gikk drastisk ned, men undervisningsgruppene måtte i hovedsak fortsette som før. Dette skyldes store individuelle forskjeller i skolebakgrunn hos deltakerne. Det kom også til en del andre rettighets elever som måtte ha innføringskurs. Dette er årsaken til at antall stillinger kun ble redusert med 1,2 årsverk fra august 2018.

Helse og omsorg

Helse og omsorgssektoren omfatter tjenesteområder av ulike størrelser. Tjenestene er samlokaliserte på Steigentunet i Leinesfjord.

Pleie- og omsorgsdelen består av institusjonsomsorg (funksjon 253) og omsorg utenfor institusjon (funksjon 254). Sistnevnte funksjon har tjenestemottakere som går under benevnelsen hjemmeboende; de som bor i egne private hjem, Mølnmoa og Toppen eldrecenter, og omsorgsboligene i tredje etasje på Steigentunet.

Institusjonsomsorgen ble i løpet av 2018 redusert med åtte plasser for langtidsopphold. Fra og med uke 20 har det etter vedtak i kommunestyret, vært 16 plasser for langtidsopphold, 8 plasser i skjermet enhet for personer med demens, og 8 (10 dersom dobbeltrom blir brukt) plasser for korttids- og rehabiliteringsopphold. Her er det lokalisert en plass for lindrende omsorg, og det er KAD-plass tilknyttet denne bgruppen.

Helsetjenesten består av Helsestasjon (311), Jordmortjenesten (312), Fysioterapitjenesten (313), Barnevern (314), Psykisk helse (315), Legetjeneste (316), familiesenteret (319), Steigentunet stab (330); herunder merkantil ressurs og Tildelingskontor, Kjøkken og kafedrift (337), Dagavdeling (338), Steigentunet drift (342).

Fra september 2018 inngikk Steigen kommune samarbeid om barnevernet med Bodø kommune som vertskommune. Ansvar for barnevernet ligger hos Steigen kommune.

Nord-Salten legevakt (317) er samarbeid om legevakt for kommunene Hamarøy, Tysfjord og Steigen. Lokalene er på Innhavet i Hamarøy kommune.

Avviket mellom opprinnelig budsjett og regnskap for Helse og omsorgssektoren i 2018, skyldes i hovedsak at det ikke var budsjettert riktig for tilleggene til fastlønn, og det var et stort forbruk av sykepleiere fra vikarbyrå. Det ble kjøpt vikarer både ved institusjonen og i hjemmetjenesten. Merutgifter til vikarbyrå var ikke lagt inn i budsjett. Det var også i løpet av fjoråret utskiftninger i ledelsen, og det gjør at det blir brudd i planlagt drift og uforutsigbart i tjenestene det gjelder. Det var rekruttert nye ledere i alle tjenester på slutten av året.

Første halvdel av 2018 var svært krevende for hele helse- og omsorgssektoren. I de fleste tjenestene startet året med store utfordringer på IT-siden fra slutten av januar. Enkelte av utfordringene er fortsatt ikke løst ved utgangen av året. Fagprogram og journalsystem, kommunikasjon med eksterne samarbeidsparter lå nede i mange timer og flere perioder, og det var svært høy risiko for at meldinger og informasjon ikke var tilgjengelig. Det sier seg selv at dette var en stor belastning for de ansatte i alle tjenestene som var berørte. Det ble meldt avvik og utøvd et stort press på leverandøren ATEA. Helse- og omsorgssektoren opplevde ikke at leverandøren innfridde når det gjaldt service og tilgjengelighet. De ansatte fortjener ros for at de greide å holde fokuset på arbeidet og at de holdt ut i en svært krevende situasjon. Fra vår egen IT-avdeling opplevde vi god service.

Institusjonsomsorgen har gjennomført en stor omstilling i 2018, ved at antallet institusjonsplasser for langtidsopphold ble redusert med åtte plasser jf. vedtak i kommunestyret. Det har vært stilt mange spørsmål rundt kapasiteten ved institusjonen, og

særlig om reduksjonen har ført til ventelister. Det har det ikke gjort. Det har i 2018 vært tilfeller der pasienter på korttids-/rehabiliterings-avdelingen har fått vedtak om langtidsopphold og blitt boende en kortere periode der, før de har flyttet til langtidsopphold. Slik har det vært før, og det er ikke noe nytt etter reduksjonen av antall plasser ved institusjonen. Det har heller vært etterspørsel etter omsorgsboliger, uten at det har vært lang ventetid for å få flyttet dit. Planlegging av ti nye omsorgsboliger er påbegynt, og går som planlagt under ledelse av PUD, i samarbeid med fagpersoner fra pleie- og omsorgssektoren.

Steigen kommune har hatt 45 liggedøgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter i 2018. Dette tok budsjettet ikke høyde for. Antallet liggedøgn skyldes flere forhold, og kan ikke tilskrives reduksjon av institusjonsplasser alene. Det er aldri en ønsket situasjon at pasienter må vente på å komme tilbake til Steigen når de er innlagt på sykehuset, men noen ganger er det den beste og mest forsvarlige løsningen. Februar måned var helt spesiell, da det ble et sammenfall av sykere pasienter og behov for lengre opphold på korttidsavdelingen, samtidig som det var mange som ble innlagt på sykehuset.

Videreutviklingen av Dagaktivitetstilbudet for hjemmeboende har i løpet av 2018 funnet sin form. Tilbudet er lokalisert til Steigentunet. Det er utviklet i henhold til kravene i tilskuddsordningen fra Helsedirektoratet, og vil fra nyttår fungere slik at folk får vedtak om bruk av dette tilbudet.

Det er under planlegging å gi pasienter ved institusjonen for øvrig, et aktivitetstilbud som er tilpasset den gruppen. Det har vært etterspurt fra blant annet kommunestyret og eldrerådet, at dette skal ivaretas på en god måte.

Samlet for hele helse- og omsorgssektoren, har det vært fokus på å tilføre struktur og gode rutiner for samarbeid gjennom hele 2018. Det er godt i gang ved utgangen av året, og en slik type innsats trenger tid på å etablere seg i organisasjonen. Som det ble beskrevet innledningsvis, mistet sektoren arbeidsroen første halvdel av 2018 på grunn av store utfordringer på IT-siden. Det er nå passert, og helse- og omsorgsleder har stor tro på at tjenestene skal videreutvikle seg i positiv retning til det beste for innbyggerne i kommunen.

Plan, utvikling og drift (PUD)

Avdelingen holder og har hatt god stabilitet og produksjon innenfor de gitte rammer.

Avdelingens tjenesteproduksjon kan deles inn i de tre hovedområdene administrasjon/forvaltning, uteseksjonen og renhold.

Det har ikke vært gjort endringer i stillingsandeler på PUD i 2018. Uteseksjonen (7,2 årsverk) har beholdt en 50 % stilling vakant. Renhold (9,66 årsverk) har hatt en del utfordringer med langtidssykemeldinger som har blitt handtert med vikarer. Innenfor administrasjon/forvaltning (8,6 årsverk) har det vært tre nyansettelser. Disse tre har erstattet tidligere tilsvarende funksjoner.

Uteseksjonen og Renhold tar seg primært av driften av kommunens eiendomsmasse. I tillegg utfører uteseksjonen drift og vedlikehold på våre vann- og avløpsanlegg, samt enklere driftsoppgaver på vei. Innenfor administrasjon/forvaltning har vi et bredt spekter av fagområder der det utføres mange drifts- og forvaltningsoppgaver og myndighetsutøvelse. I tillegg gjennomfører avdelingen det meste av kommunens investeringsprosjekter innenfor bygg og anlegg.

Driftsmessig hovedutfordring

Eiendomsdriften har gjennom året hatt en krevende situasjon der det stort sett må prioriteres mellom akutte skader/hendelser av kritisk art som må utbedres. Bygningsmassen bærer preg av stramme budsjetter over lang tid og vedlikeholdsetterslepet er betydelig. Dersom det ikke tas radikale grep enten gjennom å sanere/avhende bygningsmasse eller at budsjetterammene økes, vil denne situasjonen øke for hvert år som går.

Vi ser også klare tegn på at vi ikke får gjennomført fornuftige tiltak som over tid ville bidratt til mer effektiv drift, f.eks. energibesparende tiltak, forebygging av større (og kostbare) skader, kunne tilby rasjonelle og effektive arealer for de tjenester som skal utøves for å nevne noen.

I tillegg til et stramt drifts- og vedlikeholdsbudsjett har det vært et krevende år med nødvendige større renoveringer av utleieboliger. Det pågående prosjektarbeidet med «boligsosial plan» anses som viktig for å komme frem til en bedre og mer rasjonell drift og ivaretagelse av våre utleieboliger. Når den boligsosiale planen er på plass, vil det være naturlig å se på og sette i gang et arbeid med kommunens boligpolitiske plan. Denne planen vil kunne se på helheten i vår drift og forvaltning av bygningsmassen (boliger) sett opp i mot de behov som fins rundt oss i samfunnet.

Et fast hovedpunkt de senere år er vår plikt til å påpeke at:

- For våre utleieboliger er vedlikeholdsbudsjettet på ca 40% av normtall for boliger.
- For Steigentunet er vedlikeholdsbudsjettet på ca 30% av normtall for vedlikehold av den type bygg.
- For våre formålsbygg (skolene, barnehagene og rådhuset) er vedlikeholdsbudsjettet på kun 5% av det det skulle vært om vi legger normtall for vedlikehold av slike bygg til grunn.

Dette betyr at vi over tid forbruker vår bygningsmasse.

Økonomiske hovedpunkter

Avdelingen har budsjettansvar over tre kapitler (4 – 6) og har for alle tre et underforbruk i forhold til budsjett på ca. 1,5 millioner kroner av en total på ca. 20 millioner kroner om vi holder selvkostområdene utenfor. Dette skyldes både større inntekter enn budsjettet og mindreforbruk i drifta i forhold til budsjett.

På plussiden har vi også i år vesentlig større gebyrinntekter innenfor byggesak og oppmåling. Det har også vært større aktivitet og arbeidsinnsats på investeringsprosjekter, noe som fører til et mindreforbruk i forhold til budsjettet.

Vakanse og udekt sykefravær (særlig hos Renhold) har også bidratt til et underforbruk på lønnsmidlene.

Investeringer bygg- og eiendomsdrift:

Uteområdet Stormyra

Oppgradering av uteområdet på lageret ble påbegynt 2017. Dette inkluderer blant annet rivning av gammellager og utvidelse av gruslagt området. I tillegg inngår oppgradering av porter og fasade mot hovedvei. Arbeidene ble ferdigstilt 2018 innenfor budsjett.

Sprinkling Mølnmoa

Arbeidene med sprinkling av 5 boenheter på Mølnmoa ble igangsatt 2017. Prosjektet ble ikke ferdigstilt 2018, grunnet diverse utfordringer. Vi har fått utbetalt kr 349 000 i tilskudd fra Husbanken på prosjektet. Grunnet store utfordringer på prosjektet var overskridelsene på prosjektet kr 344 521 per 31.12.18. Prosjektet forventes ferdigstilt 2019.

Ombygging/utvidelse tannklinikk

Prosjektet var ferdigstilt 2018 innenfor den økonomiske rammen på kr 2,5 mill. Bevilgningen ble økt med kr 500 000 i 2018. Finanskostnader knyttet til prosjektet blir betalt av fylkeskommunen gjennom økning av husleien. Ny husleieavtale er inngått mellom fylket og Steigen kommune hvor finanskostnader er ivarettatt.

Mindre prosjekter som ble gjennomført 2018:

- Automatisk prøvetaking i bassenget på Sentralskola
- Oppgradering SD- anlegg Sentralskola
- Oppgradering av brannvarslingsanlegg Steigentunet
- Tilstandsanalyse med kostnadsoverslag på Nordfold skole

Investeringer vei, vann og avløp:

Engeløy/Bogen vannverk:

Vannrenseanlegget i Mølleskog ble byttet ut for å være tilpasset den økningen i forbruk som det nye lakseslakteriet etter hvert medfører. Dette ble ferdigstilt høsten 2018. Det er satt ned 2 nye pumpestasjoner; en i Bogen og en på Berg. Hensikten er å opprettholde vannleveransen i øvre del av Bogen og i Bergsdalen. Arbeidet med ekstra sjøledning mellom Ålstad og Storskjæret ble fullført våren 2018. Vei opp til Vassdalsvatnet ble bygd januar - mars 2018 for å sikre kommunen lettere atkomst til kilden for vannverket. Prosjektet er gjennomført innenfor budsjett.

Bogen avløp:

Oppryddingen i havna i Bogen ble fullført juni 2018. Formålet er å få renere vann i havna, både av hensyn til det lokale miljøet og av hensyn til ventemerdene til lakseslakteriet. Merdene skal plasseres like utenfor havna. Det er opprettet 2 små og en stor pumpestasjon, samt gravd en tverrgående oppsamlingsledning for private avløp. Alt avløpet følger så Cermaq sitt avløp fra Storskjæret og videre nordøstover. Prosjektet er gjennomført med en overskridelse på ca kr 1 200 000,-.

Storskjæret Vest:

Arbeidet med utfyllingen av det nye industriområdet Storskjæret Vest, ble fullført i 2018, og ferdigstilt ble skrevet i oktober 2018. Utfyllingsprosjektet er gjennomført med et overforbruk på ca kr 200 000,-. Det gjenstår en del avklaringer om tilleggsarbeider på arealet.

Leinesfjord kirkegård:

Leinesfjord kirkegård ble i 2018 utvidet med flere gravplasser, og har nå kapasitet for en god stund framover. Det er også anlagt en parkeringsplass for Kapellet. Det må gjøres noe avsluttende planerings- og gartnerarbeid i 2019. Prosjektet ferdigstilles i 2019 og ser ut å bli gjennomført innenfor budsjett.

Tjenesteproduksjon innenfor forvaltning og myndighetsutøvelse

- Behandlet reguleringsplan Fv 835 ny lavbru til Engeløya
- Behandlet detaljreguleringsplan for Naustholmen og deler av Grøtøya
- Startet arbeid med detaljreguleringsplan Nordskot havn
- Startet arbeid med detaljreguleringsplan Haug
- Det er innkrevd ca. kr 31 000,- i plansaksgebyr.
- Saksbehandling akvakultursaker og andre saker i kystsonen, bla. areal- og biomasse-økning Ånderbakk, Hjartøya og kombinert algedyrking/lakseoppdrett Nordfoldfjæra.
- Behandlet en sak om ulovlig brenning av avfall/ulovlig deponering av avfall.
- Behandlet 12 søknader om dispensasjon for motorferdsel i utmark
- Behandlet en rekke saker innen viltforvaltning. 142 elg ble felt i Steigen i 2018.
- Fastsatt grense mellom elv og sjø for Nonsvassdraget og Sagelv-vassdraget på Liland
- Det kom inn 46 saker til oppmålingskontoret tilknyttet deling av eiendom mv.
- Det ble gjennomført 64 forretninger over eksisterende matrikkelenhet. Dette innebærer bla. avklaring av grenseforhold, sammenslåing av eiendommer, grensejusteringer og feilretting.
- Det er utstedt 55 matrikkelbrev (45 nye eiendommer etablert). Gebyrinntekter for oppmåling i 2018 ca. kr 659 000,-
- Det er behandlet 79 byggesaker, 42 ferdigattester, 17 dispensasjoner og 7 utslippstillatelser.
- Det er blant annet gitt tillatelse til 4 eneboliger og 5 flermanns-boliger, noe som tilsier ca. 43 nye boenheter i kommunen. Den største av disse utbyggingene er Smarthouse med 24 leiligheter.
- Det er innkrevd ca. kr 698 000,- i byggesaksgebyr
- Konesjon: 11 søknader om konsesjon er behandlet for Steigen.
- Omdisponering av jordbruksareal: 3 søknader behandlet etter jordloven §9. Herav 2 avslag. Omdisponert 1,5 daa.
- En søknad om nydyrking behandlet, omfang 48 dekar (fastmark, litt myr). Innvilget seks søknader om tilskudd til grøfting med til sammen ca. kr 197 000,-.
- En søknad om tilskudd til bruksutbygging til lausdrift for melkeproduksjon fra BU-midler til tradisjonelt landbruk 2018. Innovasjon Norge innvilget 2 millioner kroner i tilskudd, kostnadsberegnet til 10,2 millioner kroner.
- Tilskuddsrammen for UKL-Engeløya i 2018 var på 1 mill. Beløpet er låst i budsjett for ulike tiltak som skal gjennomføres i løpet av 2-3 år.
- Det er utbetalt til sammen 27, 3 millioner kroner i produksjonstilskudd og tilskudd til ferie- og fritidsavlysning fordelt på 71 søkere.
- Avdelingen leverer i henhold til samarbeidsavtale med Hamarøy og Tysfjord kommune felles landbruksforvaltning for disse tre kommunene (salg av tjeneste).

NAV Steigen

Nav Steigens virksomhet skal utføres i tråd med Navs **overordnede målsetting**:

1. Flere i arbeid og aktivitet, færre på stønad
2. Enklere for brukerne og bedre tilpasset brukerens behov.
3. En helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning
og ut fra Nav sine verdier om å være: Tydelig, Løsningsdyktig og Tilstede.

Økonomi

Utgifter til driften av kontoret finansieres mellom stat og kommune etter en fordelingsnøkkelen på 37/63 i 2018

Refusjon av lederlønn fordeles 50/50.

Ansvar 7

	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Budsjett 2018
Resultat	4 542 000	4 349 000	5 519 000
706 Administrativt			
Inntekter	-1 723 180	-499 734	
Utgifter	3 741 758	3 253 853	
Resultat	2 018 627	2 754 149	2 553 146
701 Flyktningetjenesten			
Inntekter	-13 925 232	-13 160 268	
Utgifter	13 770 160	11 930 969	
Resultat	- 155 071	- 1 229 299	-442 944
721 Sosialtjenesten			
Inntekter inkl.	-326 956	- 344 604	
Utgifter inkl.	3 048 704	3 137 973	
Resultat	2 721 748	2 793 669	3 396 196
710 Prosjekter :			
Rus /Boligsosialt			
Inntekter	-925 744	-1 000 888	
Utgifter	925 073	1 031 545	
Resultat	- 19 328	31 545	6 291

Kommentarer av regnskaps- og budsjettall:

- Administrativt budsjett (ansvar 706) har et merforbruk på ca 200 000 som hovedsakelig skyldes at det var budsjetterte for høy inntekt på skjønnsmidler.

- Flyktningetjenesten (ansvar 701) har et positivt netto driftsresultat på kr. 1 229 299, som gir et mindreforbruk på vel 700 000 i forhold til budsjett. Det skyldes både nedgang i utbetalinger til livsopphold og vakanse i stilling. Det ble avsatt 400 000 til fond mot budsjettert 600 000.
- Sosialtjenesten (ansvar 721) har et resultat på kr. 2 793 669 som er et mindreforbruk på ca. 600 000 i forhold til budsjett. Det skyldes hovedsakelig at det har vært færre deltagere i kvalifiseringsprogrammet enn budsjettert i 2018, samt økt refusjon fra staten.
- Det er i ansvar 710 ført utgiftene knyttet til kommunalt rusprosjekt, rustjenestens deltagelse i FACT i Nord-Salten og det boligsosiale prosjektet «Bo bra i Steigen»: Utgiftene er hovedsakelig knyttet til føringer i tilsagnsbrevet som er mottatt fra staten.

Totalt er det et mindreforbruk i 2018 på Nav Steigen (ansvar 7) på 1.170 mill. i forhold til budsjett.

Administrasjon

Det har i 2018 vært 11 ansatte fordelt på 10,3 årsverk. Det var 3,3 statlige årsverk inkludert leder, mens det var følgende kommunale stillinger ved Nav Steigen i 2018: Sosialtjenesten 2,5 Flyktningetjenesten 2. Rustjenesten 0,6 og prosjektarbeid 1,8

De ansatte er organisert i oppfølgingsteam der det både følges opp med kommunale og statlige oppgaver. Nav Steigen har vel ca. 250 personer under oppfølging..

Sosialtjenesten

MOTTAKERE AV ØKONOMISK STØNAD	Antall 2018	Antall 2017
Økonomisk stønad	136	152
Kvalifiseringsprogram	3	4
Introduksjonsstønad	37	47

Det har vært 136 som har mottatt økonomisk stønad i 2018

De fleste som mottar økonomisk sosialhjelp suppleres fordi de har lav inntekt, mens noen få har økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt over lengre tid.

- 22 personer/husstander har økonomisk forvaltning.
- 15 gjeldsordninger pågår og 7 nye saker er innmeldt.
- 3 personer har vært i KVP (kvalifiseringsprogram)

Utfordringer i sosialtjenesten:

- Oppfølging av ungdom. Det kreves koordinert og tett oppfølging på tiltak, utdanning eller arbeid. Mange sliter med psykiske lidelser. Det samarbeides med OT (oppfølgingstjenesten i videregående skole) og karrieresenteret i Salten. Det tverrfaglige samarbeidet i kommunen for barn og unge er viktig for å komme tidlig inn og også være bevisst utfordringer barn som pårørende kan ha.

Boligsosialt arbeid

Det er i 2018 jobbet mye med prosjektet Bo bra i Steigen – som har kartlagt boligsosiale utfordringer og skal legge fram boligsosial handlingsplan til politisk behandling i 2019. Det er utarbeidet egen rapport for kartleggingen som er gjort i 2018. Det er utviklet nært samarbeid mellom helse- og omsorgstjenesten, PUD og NAV. Det er planlagt en fagdag for ansatte i samarbeid med husbanken.

Fremlegging av handlingsplanen vil avslutte selve prosjektet, men oppfølging av planen vil bli fulgt opp i et tverrfaglig samarbeid mellom Nav, Helsetjenesten og PUD. Nav har også styrket stillingsressurs i 2019 for å bedre ivareta boligsosialt arbeid.

Nav Steigen har også saksbehandling og veiledning av Husbankens virkemidler som startlån, etablering-og utbedringstilskudd og bostøtte.

Rustjenesten

Rustjenesten hadde i 2018 oppfølging av 21 personer, samt 5 i FACT Nord-Salten.

Det ble kartlagt 22 brukere med utfordringer knyttet til rus i Brukerplan.

Helsestasjon, legekontor, hjemmesykepleie, tildelingskontor, barnevern, Nav (inkl. flyktning- og rustjenesten) og Psykisk Helse kartla. Steigen har et snitt på 10,2 brukere pr. 1000 innbygger som er kartlagt, snittet er på 8 pr. 1000 i Nordland og 6,5 pr. 1000 i Norge (2017). I Brukerplan scorer 50% av de kartlagte brukerne rødt på samlet levekårsindeks, noe som betyr at halvparten har alvorlig funksjonssvikt på flere av de 8 levekårsområdene som blir scoret

(Bosituasjon, meningsfull aktivitet, økonomi, fysisk helse, psykisk helse, rusmiddelbruk, sosial fungering og nettverk).

Alkohol er det rusmidlet som flesteparten har et problematisk forhold til av de kartlagte brukerne. Rustjenesten har i 2018 fokusert mye på blant annet meningsfulle aktiviteter da Steigen har scoret dårlig på dette området ifølge Brukerplan i flere år. Det er nå inngått samarbeidet med en gård med «hesteaktivitet», og det gis i noen tilfeller støtte til treningskort. Det jobbes nå med lokaliteter for oppstart av dagsenter som lavterskeltilbud.

Sakene de senere årene er mer komplekse og sammensatte, noe som vises blant annet gjennom Brukerplan. Utfordringer knyttet til rus går ofte ut over alle områder i livet, og i henhold til nasjonal opptrappingsplan for Rus og Psykiatri har kommunene større ansvar for å gi hjelp der brukerne bor.

Vi har flere personer til rusbehandling innen TSB (Tverrfaglig spesialisert rusbehandling) i 2018 og det har vært prioritert oppfølgingen før, under og etter behandling. Det er også godt samarbeid med kriminalomsorgen i frihet i forbindelse med soning med fotlenke og program mot ruspåvirket kjøring.

I henhold til vedtatt handlingsplan for rusarbeid i kommunen er det stort fokus på forebygging av rusrelaterte problemer blant barn og unge, og rustjenesten har hatt undervisningsopplegg sammen med helsestasjonen på noen skoler for 6/7 klasse, og har bidratt på temadag for 10. klasse og videregående «bedre mestring for elevene».

Det er blitt et tettere samarbeid med spesialisthelsetjenesten gjennom prosjektet «FACT i Nord-Salten» som rustjenesten er en del av, og samarbeidet fungerer godt i forhold til de med

alvorlige, sammensatte og langvarige lidelser som har behov for koordinert oppfølging fra kommune og spesialisthelsetjenesten.

Utfordringer:

- Flere krevende brukere med sammensatte utfordringer som har behov for langvarige og koordinerte tjenester som krever tett oppfølging – en del av disse er innlemmet i FACT, men ikke alle. Det er et større ansvar lagt til kommunene for oppfølging/behandling.
- Plan for det tverrfaglige forebyggende arbeidet
- Avdekt utfordringer ifht. spilleavhengighet og det ønskes mer kompetanse på dette området.
- Det trengs også kompetanse på traumer, kognitiv terapi

Flyktingetjenesten

Følgende tilflytting til Steigen har skjedd gjennom flyktingetjenesten:

2014	2015	2016	2017	2018
10 bosatt, 2 familiegjenforente	Bosatt 6 personer fra mottak og 3 kvoteflyktninger (FN).	Bosatte 17 personer + 4 voksne og 8 barn på familiegjenforening.	Bosatt 5 voksne og 2 barn fra mottak, 4 voksne og 2 barn som kvoteflyktninger + 2 voksne og 5 barn på familiegjenforening.	Ingen bosetting eller familiegjenforening. Det arbeides med å få to barn på 10 og 12 år fra Eritrea til Steigen. Foreldre og søsken bor her.

Flyktingene som er innenfor 5-årsperioden kommer fra Eritrea, Somalia, Sudan og Syria.

Antall boliger utleid til flyktninger i 2018 er fordelt slik:

Hvor	Kommunal	OPS (off/priv)	Privat
Leinesfjord	9		7
Nordfold	3	2	4
Bogøy	0	2	2
Engeløy			1
Leines	0	2	1

Introduksjonsprogrammet:

Ved utgangen av 2018 var det 24 deltakere i Introduksjonsprogrammet.

Introduksjonsprogrammet skal være en fulltids jobb som skal forberede overgang til jobb eller videre utdanning. Introduksjonsprogrammet skal inneholde norskopplæring, samfunnsfag, arbeidspraksis. Det skal være 37,5 ukes time og vanlig ferie. Vi har ikke et godt nok tilbud når

det er skolefri/ferie, både i forhold til skyss og aktivitet. Det er sterkt ønske om sommerjobber. Det er innført gode samarbeidsrutiner med voksenopplæringen, karrieresenteret, helsestasjon, psykisk helse og tannlege. Det har vært en stor styrke at det har vært finansiert egen ressurs til helsesøster for flyktningene. Sammen med familiesenteret ble det våren 2018 gjennomført foreldrekurs (PMTO) for flyktningfamiliene.

Arbeid og videre utdanning.

Det viktigste for de flyktningene som kommer hit er å få arbeid eller mulighetene til videre utdanning. Vi har et godt samarbeid med flere arbeidsgivere, både i kommunal og privat sektor, for å få arbeidspraksis og arbeidstrening som gir flyktningen innsikt i norsk arbeidsliv.

Det har vært godt samarbeid med flere bedrifter som har gitt flyktningene muligheten til å få ordinært arbeid. Gode eksempler på bedrifter som har integrert flyktninger på arbeidsplassen er Bøteriet, Coop, Ferdigplen, Avløserlaget, Slakteriet Cermaq, i tillegg til kommunen (Renhold, SFO og Steigentunet). Flere bedrifter er positive da det er en stor gruppe med friske arbeidsvillige unge mennesker som med hjelp av veiledning/opplæring vil være en stabil og motivert arbeidsstyrke for næringslivet i kommunen. Nav Steigen samarbeider også med Steigen Vekst om arbeidsrettet oppfølging for flere deltakere som er ferdig i introduksjonsprogrammet.

Ved årsskiftet var 11 personer som har oppfølging av flyktingetjenesten (5-årsperioden) i arbeid tilnærmet fulle stillinger. 2 personer har hatt fast deltidstilling ved siden av introduksjonsprogrammet. Mange har i tillegg tatt jobboppdrag med husmaling, renhold, plenklipping.

3 gjennomførte truckfører-sertifikat og mange har tatt bilsertifikat for å være mobil for å komme i arbeid. Flyktingetjenesten har gitt støtte til dette.

17 personer var i 2018 under utdanning etter grunnskolenivå. De fleste tar videre utdanning utenfor kommunen.

Integrering.

For at flyktningene skal bli integrert og kjent med lokalbefolkningen er det viktig at flere innbyggere i kommunen engasjerer seg og blir kjent med flyktningene. Også barna trenger «besteforeldre», enslige unge menn trenger gode kamerater, enslige mødre trenger avlastning, alle trenger venner og gode naboer. Steigen har mange trivelige flyktninger som det er en glede å bli kjent med. Mange har tøffe historier bak seg, men ønsker å se framover.

Utfordring i flyktingetjenesten er:

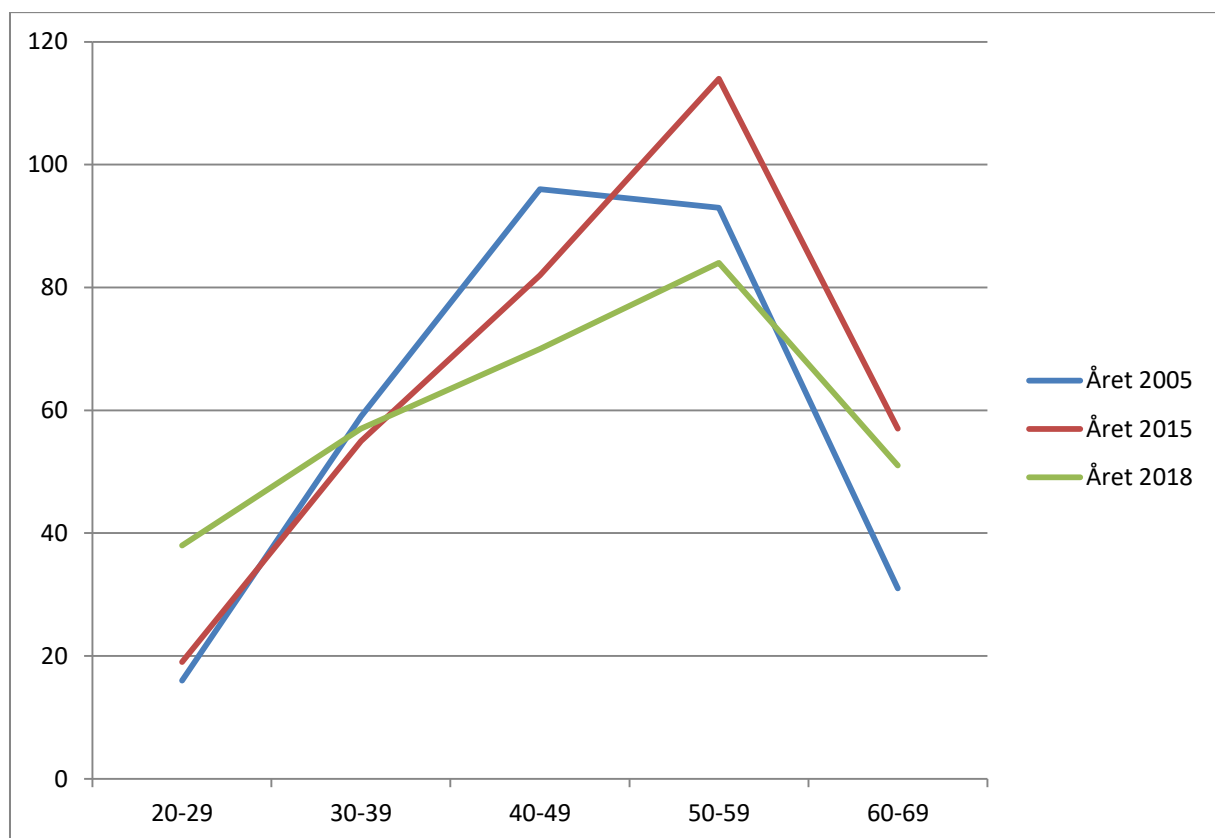
- Godt samarbeid med arbeidsgivere for å få flyktningene ut i arbeid, både gjennom arbeidspraksis og ordinært arbeid.
- Det trengs flere Steigværingene som vil være fadder, venner eller besteforeldre for barn, familier og enslige. Det gjøres et godt arbeid i flere lokalsamfunn.
- Det var ingen som ble bosatt i 2018, men etter at budsjettet for 2019 var ferdig ble kommunen bedt om å bosette 10 i 2019. Det er en utfordring å holde en stabil og kompetent tjeneste når bosettingen er så uforutsigbar.

HR

Medarbeidere

Antallet medarbeidere i Steigen kommune var ved utgangen av 2018, 302 personer fordelt på 248,8 årsverk. Dette er inkludert prosjekt- og opplæringsstillinger vi har hatt gjennom året.

Tallene for 2018 viser en utjamning av alderssammensetningen i arbeidsstokken. Figuren nedenfor illustrerer utviklingen fra 2005 og frem til i dag. Året 2015 er tatt med i figuren nedenfor siden dette året hadde den mest markante skjevheten i aldersfordelingen i de siste 13 årene. Vi ser av den grønne linja, som illustrer året 2018, at aldersfordelingen jevnes mer ut. Det er gledelig og figuren viser at vi nå rekrutterer flere yngre arbeidstakere til ulike stillinger enn tidligere. Samtidig må det bemerkes at antall medarbeidere er redusert med 27 i statistikken fra 2015 til 2018.

Rekruttering

Steigen kommune har i 2018 hatt fem lærlinger under opplæring. En lærling har i løpet av året fått ferdigstilt utdanningen og er godkjent helsefagarbeider. Lærlingene har vært fordelt på ulike faggrupper som; renholdsarbeider, barne- og ungdomsarbeider og helsefagarbeider. Inntak av lærlinger er et bidrag for å sikre at ungdom får en praktisk relatert fagutdanning her i Steigen, samt at kommunen sikrer egen rekruttering av fagarbeidere.

I 2018 har vi fortsatt med å rekruttere gjennom oppretting av kompetansestillinger. Det vil si at ansatte får fast ansettelse med forbehold om å gjennomføre godkjent utdanning. Dette er stillinger med krav om høyskole- og universitetsutdanning, og gjelder lærere og sykepleiere.

Det har fortsatt vært utfordrende å rekruttere til disse stillingene, og ulike rekrutteringsfremmende tiltak har vært brukt for å få tak i kvalifisert arbeidskraft.

Steigen kommune gjennomførte noen faste nye ansettelser i ledige stillinger i 2018. Denne oversikten er vist i tabellen nedenfor:

Tjenesteområde	Stilling	Stillingsstørrelse
Sentraladministrasjon	Formannskapssekretær	100%
	Kontor- og økonomimedarbeider	50%
Helse- og omsorg	Fagkoordinator, hj.tjenesten/legemiddel	50%
	Fagkoordinator, hj.tjenesten/ergonomi	50%
	Sykepleiere	300%
Oppvekst	Helsesekretær	60%
	Leder oppvekst	100%
	Undervisningsstillinger	500%
	Pedagogiske ledere/barnehagelærere	300%
Plan, utvikling og drift	Fagarbeidere / assistenter barnehage	400%
	Byggesaksbehandler	100%

Gjennom året er det også tilsatt flere ansatte i midlertidige stillinger, prosjekter og vikariater på ulike fagområder.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

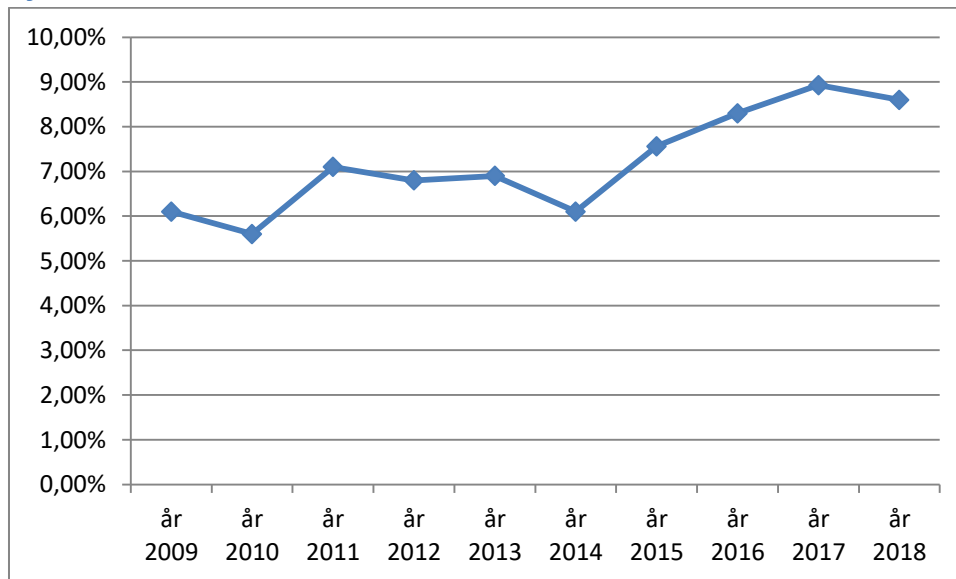
Et av de viktigste og mest omfattende HMS-tiltak Steigen kommune har arbeidet med i 2018 har vært satsningen innenfor personvernssikkerhet. Dette har vært en stor satsning i hele Europa og formalisert gjennom den såkalte personvernerklæringen eller GDPR.

Personvernssikkerhet gjelder for hele befolkningen og alle brukere av kommunens tjenester, men også kommunens ansatte. Personvernssikkerhet innebærer å sikre behandling og lagring av persondata og sensitive personopplysninger på en forsvarlig måte for å hindre at slike kommer på avveie, blir misbrukt eller i verste fall går tapt. Arbeidet i Steigen er ikke ferdigstilt, og vil fortsette utover i 2019.

Steigen kommune gjennomførte i fjor 2 møter i Arbeidsmiljøutvalget. Til sammen behandlet utvalget 5 saker. Det har vært gjennomført valg av nytt hovedverneombud i 2018.

Medarbeidersamtaler har vært et viktig verktøy i flere kommunale tjenester i mange år. I løpet av 2018 er det arbeidet for å kunne gjennomføre medarbeidersamtaler også innenfor helse- og omsorgstjenesten.

Sykefravær

Framstillingen viser en variasjon i sykefraværet i Steigen kommune over en periode på 10 år. For året 2018 går fraværet noe ned, fra 8,9 % til 8,6%. Det er ennå for tidlig å si om den økende trenden i fraværet vil snu, da vi ser ulike svingninger i sykefraværet fra år til år. Sykefraværet for alle kommunene i hele landet er også redusert noe, fra 9,6 % til 9,5%. Sykefraværet er et tema som jevnlig tas opp til drøfting i rådmannens ledergruppe, ulike lederteam, arbeidstakerorganisasjonene (AOS) og Arbeidsmiljøutvalget.

Kommunen har hatt samarbeid med det lokale NAV-kontor og med Arbeidslivssenteret i Nordland som bistår både i enkeltsaker og det generelle sykefraværsarbeidet.

Kompetanseheving

Kompetanseutvikling i kommunen er svært viktig i forhold til å opprettholde et kvalitativt godt og riktig tjenestetilbud for innbyggerne. Kompetanseheving er også viktig virkemiddel for å rekruttere og beholde arbeidstakere. Kompetanseheving skaper trygghet i egen arbeidssituasjon og gir samtidig trivsel, personlig utvikling og avansemuligheter.

Budsjett og regnskap for 2018 er sammenfallende og utgjorde 1,32 mill totalt til ulike kompetansehevingstiltak. Dette inkluderer også all deltakelse på konferanser og samlinger internt og eksternt. I tillegg til avsatte midler i budsjettet søkes det eksternt finansiering, spesielt innenfor felles kompetansetiltak og prosjekter sammen med andre kommuner. RKK-Salten har da rollen som forvalter av disse midlene.

RKK-Salten er et interkommunalt samarbeidsorgan for kompetanseheving i Salten-kommunene. De er en viktig bidragsyter til ansattes kompetanseheving innenfor alle kommunens tjenesteområder. Det var i 2018 registrert 157 deltakere fra Steigen på ulike videreutdanninger, kurs og nettverksamarbeid. Det er en økning på 35 deltakere fra året før. Generelt har alle kommuner hatt en økning i sin deltakelse, så den prosentvise andelen er fortsatt stabil med 8% deltakelse fra Steigen i forhold til medlemskommunene samlet.

Miljørettet helsevern – Steigen kommune – 2018

Helse- og miljøtilsyn Salten IKS

Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler:

4 av 5 skoler og alle 4 barnehager er godkjent. Steigenskolene Laskestad er ikke godkjent, her er avvik på lydmiljø ikke dokumentert rettet.

Det er gjennomført 4 tematisyn på fysisk miljø, inn klima og lyd; ved Steigenskolene Leinesfjord, Leines og Nordfold samt ved Leines barnehage. Det ble funnet avvik på alle stedene knyttet til etterslep på vedlikehold og noe på lyd/akustikk.

Forskrift om miljørettet helsevern:

Det er mottatt og gjennomgått en plan til høring. Det ble gitt uttalelse i saken.

Forskrift om skadedyrbekjempelse:

Det er avviklet 3 tilsynsmøter med skadedyrfirma som opererer i Salten, herunder også i Steigen. Vi har også bistått skadedyravdelingen ved Folkehelseinstituttet i forbindelse med eksamen for skadedyrbekjempere. En person fikk avlegge eksamen i våre lokaler.

Kommunens hjemmeside er gjennomgått og kvalitetssikret i forhold til miljørettet helsevern.

HMTS administrer og koordinerer kommuneoverlegeforum Salten. Det er gjennomført 4 møter.

HMTS deltar i folkehelsealliansen i Nordland.

Bodø 15.02.19

Katalin Nagy
Daglig leder